

VLAANDEREN IN ACTIE
WE MAKEN ER WERK VAN

INHOUD

THEMA 1: VOLUIT VOOR ELK TALENT	7
Werken aan ondernemerschap als schoolvoorbeeld van een proeftuin voor onderwijsinnovatie..	9
Sociale innovatie.....	11
Expertisecentrum Leeftijd en Werk.....	13
De competentieagenda voor onderwijs en werk.....	16
THEMA 2: INNOVATIE EN ONDERNEMERSCHAP	19
Vlaanderen: thuishaven voor toptalent	21
Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	23
Innovatie in preventieve gezondheidszorg.....	26
Actieplan Digitale Ether	28
THEMA 3: LOGISTIEK EN MOBILITEIT	31
Flanders Logistics	34
Flanders Port Area	36
Flanders Inland Shipping Network (FISN).....	39
Het Pendelfonds.....	41
THEMA 4: DE OVERHEID IN ACTIE	45
Charters voor klantgerichte en correcte dienstverlening	47
MAGDA: eenmaal invoeren, maximaal delen	49
Stadscontracten met de 13 centrumsteden	51
THEMA 5: DUURZAME ONTWIKKELING	55
De Vlaamse Klimaatconferentie	57
Bodemsanering	59
THEMA 6: INTERNATIONALISERING	63
Club Diaspora	65
Duurzaam en Ethisch Internationaal Ondernemen.....	67
Honderd jaar Groote Oorlog: 'In Flanders Fields - 2014-2018'	68
Colofon	72

VOORWOORD

Het plan Vlaanderen in Actie, zoals dat door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd en zoals mijn voorganger Yves Leterme het op 10 juli 2006 heeft voorgesteld, bevat een 30-tal concrete sociaal-economische projecten. Met dit strategisch plan willen we Vlaanderen een duurzame plaats geven in het keurkorps van Europese regio's.

We staan nu meer dan een jaar verder. Met deze brochure willen we u een beeld geven van de vooruitgang die geboekt is op de domeinen talentontwikkeling, innovatie, logistiek en mobiliteit, bij de overheid en ook op het gebied van internationalisering en duurzaamheid. Wij hebben daarom voor u een 20-tal projecten geselecteerd als voorbeelden en als goede praktijken. Elk van die projecten heeft op het terrein al tot tastbare resultaten geleid. Overigens blijft deze selectie beperkt tot de beleidsprojecten, met name de projecten die de Vlaamse Regering in 2007 heeft opgestart.

De brochure is ingedeeld volgens de beleidsdomeinen van Vlaanderen in Actie. Per beleidsthema krijgt u een korte situering van de voornaamste trends, evoluties en uitdagingen. Per project volgt dan een korte beschrijving met doelstellingen en aanpak, resultaten en geplande ontwikkelingen.

Wat valt op in de brochure? Dat de projecten heel divers zijn. Sommige projecten zijn van opzet heel explorerend, andere mobiliserend, nog andere sterk beleidsgericht. Ondanks die diversiteit, hebben ze toch een opvallend kenmerk met elkaar gemeen: het streven om geïnteresseerden en belanghebbenden zo veel en zo nauw mogelijk te betrekken. Interactie, participatie en engagement van stakeholders zijn essentieel voor het welslagen van elk project. De brochure laat u duidelijk zien hoe divers en breed dat landschap van stakeholders is: scholen, bedrijven en organisaties, sociale partners, onderzoeksinstituten en onderzoekers, verenigingen, steden, gemeenten en subregionale actoren, overheidsinstellingen, enzovoort.

We willen ook een stap verder gaan. In 2008 trekken we met Vlaanderen in Actie resoluut de kaart van het ruimere schaafeffect: we mikken direct op de doelgroepen die we willen bereiken. Vlaanderen in Actie wil immers ook en vooral werk maken van een mentaliteitswijziging die noodzakelijk is om de toekomst duurzaam te winnen, en om resoluut koers te zetten naar sociaal-economische veranderingen.

Daarvoor worden in de loop van 2008 vier ateliers opgestart, met name op het gebied van talent, logistiek en mobiliteit, innovatie, en internationalisering. Einde 2008 zullen wij ook de projecten bekendmaken die in 2009 VIA-ambassadeur worden. Elk op hun terrein zullen ze mobiliseren om alle zeilen bij te zetten op weg naar verandering en naar de toekomst. Wij hopen dat ook u kandidaat zal zijn!

namens de Vlaamse Regering,
Kris Peeters,
Minister-president

THEMA 1: VOLUIT VOOR ELK TALENT

INLEIDING

HUDIGE SITUATIE

Vlaanderen kent een hoge scholingsgraad die de voorbije decennia enorm is gestegen en ook Europees hoge toppen scheert (in 2006 behaalde 86,5% van alle 22-jarigen een kwalificatie van niveau hoger secundair onderwijs). Vlaanderen scoort globaal zeer hoog in internationale vergelijkende testen in de vakken wiskunde, wetenschappen en taalvaardigheid. Wetenschappen en toegepaste wetenschappen behoren tot de 10 belangrijkste studierichtingen op de universiteiten.

Toch behaalt 10% van de jongeren (-25) het diploma van secundair onderwijs niet (ongekwalificeerde uitstroom). Dat hangt nauw samen met hun sociaal-economische en etnisch-culturele achtergrond. Kortgeschoolden krijgen nog altijd moeilijk toegang tot de arbeidsmarkt: van alle schoolverlaters die na 1 jaar nog als werkzoekende zijn ingeschreven, heeft 31% geen diploma van secundair onderwijs behaald.

8,3% van de bevolking tussen 25 en 64 jaar neemt effectief deel aan opleidingen. Dat is relatief laag in Europees verband (EU-25 gemiddelde = 10,1%). Bovendien nemen kortgeschoolden (3,3%) minder deel aan deze opleidingen dan hogeschoolden (14,5%), zodat hun achterstandpositie er niet beter op wordt.

UITDAGING

Onze mensen en hun talenten zijn één van onze sterkste troeven. We scoren hoog op het gebied van kwaliteit van opleiding, motivatie en inzet, aanpassingsvermogen, talenkennis, enzovoort. Het belang van die factoren van menselijk kapitaal voor de kenniseconomie wordt ook steeds groter. Ze dragen bovendien bij tot een sterkere sociale samenhang.

Met Vlaanderen in Actie willen we een aantal knelpunten wegwerken. Er is nog onvoldoende breedtetewerking in het onderwijs. De diversiteit in de samenleving heeft zich ook nog onvoldoende vertaald in de arbeidsmarkt, in het economisch weefsel, in het ondernemerschap. We moeten dan ook investeren in de ontwikkeling van talenten en vaardigheden van iedereen, jong en oud, zodat ieder aan de bak komt.

We hebben elk talent nodig. In sommige regio's en voor sommige sectoren is er geen tekort aan jobs, wel aan mensen om ze in te vullen. Omgekeerd heeft iedereen recht op succes en partici-

patie op de arbeidsmarkt zodat hij of zij de kans krijgt om zich economisch en maatschappelijk waar te maken.

De vier projecten die hier worden voorgesteld, hebben te maken met onderwijs, arbeidsorganisatie, diversiteit en een betere integratie van leren en werken. Stuk voor stuk zijn het hefboomen om het beschikbare talent in Vlaanderen optimaal te benutten.

WERKEN AAN ONDERNEMERSCHAP ALS SCHOOLVOORBEELD VAN EEN PROEFTUIN VOOR ONDERWIJSINNOVATIE

Scholen moeten veranderingscapaciteit inbouwen, moeten vernieuwingsbereid zijn. Dat houdt ons bij de les, bij de leerling en bij de samenleving. Proeftuinen zijn ons middel om scholen op weg te zetten. Intussen zijn er zo meer dan 60 waarbij meer dan 300 scholen betrokken zijn. Scholen die werken aan vernieuwing zijn bezig met hun doelen en de weg om die te bereiken. Dat is blijk geven van ondernemerschap.

PROJECTINHOUD

Ondernemerschap is noodzakelijk om vernieuwing en dynamiek te brengen in de verschillende sectoren van de economie. Een bloeiend economisch leven bevordert bovendien de sociale cohesie in de maatschappij. Het actieplan Ondernemend Onderwijs wil scholen warm maken voor het ondernemerschap en hen ondernemingszin bijbrengen.

Actieplan uitrollen. Heel veel scholen werken in een onderwijscontext aan ondernemerschap: mini-ondernemingen, leerondernemingen, brugprojecten onderwijs-economie, proeftuinen, enz. In het schooljaar 2006-2007 hebben we een actieplan Ondernemend Onderwijs uitgewerkt om ondernemerschap meer in beeld te brengen. Dat actieplan Ondernemend Onderwijs gaan we nu verder uitrollen en verbreden.

RESULTATEN

Kenniscentrum. Er bestaan zoveel initiatieven om ondernemerschap in scholen aan te moedigen dat onderwijsinstellingen het niet gemakkelijk hebben om een keuze te maken. Om de initiatieven wat meer te stroomlijnen, is het kenniscentrum Competento opgericht. Dat wil inven-

COMPETENTO
Kenniscentrum voor het vormen van ondernemerscompetenties

Ondernemen (aan)leren in een muisklik?

Piep op www.competento.be

Het online kenniscentrum Competento geeft je een inventaris van instrumenten en methodieken om ondernemerscompetenties te ontwikkelen. Je vindt er ook het laatste nieuws en een kalender van evenementen. Je kan ook je eigen initiatieven, producten en evenementen via de site bekendmaken. Schrijf je in op de nieuwsbrief en blijf steeds op de hoogte. Tijdens de **ondernemersklassenweek 18/02 – 22/02/2008** worden leerkrachten en leerlingen in heel Vlaanderen warm gemaakt voor ondernemende vaardigheden. Wil je als school, instelling of organisatie deelnemen: surf naar www.competento.be. SYNTRA Vlaanderen coördineert deze ondernemersklassenweek.

Mit samen met de Vlaamse overheid

tariseren, zelf acties opzetten en dynamiek en richting brengen in het soms te brede aanbod. Het virtuele Kenniscentrum Ondernemersvorming is actief in de schoot van Syntra Vlaanderen. **Andere projecten.** Daarnaast lopen nog diverse andere projecten, o.a. bij VOKA, Unizo, NFTE, DBO, VKW, enz. Ook in de proeftuinen die in de Vlaamse onderwijswereld worden georganiseerd, kiezen sommige scholen resoluut voor 'ondernemend onderwijs'.

Voorbeeld 1: Onderwijs op maat van lerenden (Sint-Amandscollege, Kortrijk).

De dynamische economie van West-Vlaanderen heeft niet alleen nood aan goed opgeleide technici, maar ook aan dynamische bedienden en verkopers. Het Sint-Amandscollege in Kortrijk heeft een traditie in handelsonderwijs en biedt liefst zes specialisatiejaren aan in het technisch onderwijs: rond administratie en ondernemerschap in vrije beroepen, KMO's, immobiëlen, commercieel webverkeer en verkoop en distributie.

In al die afdelingen is het klassieke urenpakket geclusterd in competentiegerichtte eenheden. Het weekrooster wordt vervangen door een jaarplanning, waarin binnenlandse en buitenlandse stages worden afgewisseld met praktijksimulaties en zelfstandig werk of groepswork. Gaandeweg beseffen de leerlingen van 18 tot 20 jaar dat een KMO zich competitief moet opstellen om in de markt te overleven. Bovendien leren ze creatief en zelfzeker realistische problemen oplossen.

Voorbeeld 2: "Bloemen groeien niet door er aan te trekken" (Kt@ Dendermonde). Voor sommige directieteam is de school zelf een onderneming. Zij streven innovatie en kwaliteit na om leerlingen uit te dagen zichzelf van hun actiefste kant te laten zien. Ondernemende scholen ontwikkelen de ondernemingszin van hun leerlingen.

Het Kt@ Dendermonde is zo'n school. In alle TSO- en BSO-richtingen lopen projecten die jongeren een levensecht beeld geven van het beroepsleven, niet door theoretische teksten of demonstraties maar door hen werkelijk mee te laten draaien in concrete beroepssituaties. Zo'n ondernemende aanpak maakt het onderwijs voor jongeren levensecht en boeiend. Het ondersteunt ook hun zelfvertrouwen en ondersteunt de stelling dat jongeren uit het BSO ieders verwondering kunnen wekken.

De school kan dat natuurlijk niet alleen: zij heeft een groot netwerk opgebouwd van bedrijven, instellingen uit de sociale sector en overheidsdiensten.

TOEKOMSTVISIE

Actieplan aangevuld. In oktober 2007 stelde de Koning Boudewijnstichting haar onderzoek *Leren ondernemen en ondernemend leren* voor. Dat bevat beleidsaanbevelingen om het onderwijs meer ondernemend te maken. Deze zullen in de komende maanden verwerkt worden in het actieplan.

Ondernemersklasseweek 2008. Daarnaast worden alle projecten verder begeleid om er conclusies uit te trekken. Het actieplan krijgt een nieuw kristallisatiepunt tijdens de ondernemersklasseweek in februari 2008. Daarvoor zullen we tientallen proeftuinen, honderden mini-ondernemingen en tientallen leerondernemingen mobiliseren om met hun activiteiten naar buiten te komen.

SOCIALE INNOVATIE: MEER WERKZAAMHEID DOOR WERKBARE JOBS

De Vlaamse Regering heeft van 'meer ondernemen en meer werkgelegenheid' haar topprioriteit gemaakt. 'Meer jobs' heeft ze bovendien gekoppeld aan 'betere jobs'. Ze wil dus niet alleen de werkzaamheid verhogen, maar ook de werkbaarheid. Het project sociale innovatie moet daar toe bijdragen.

PROJECTINHOUD

Het opzet van het project sociale innovatie is de kwaliteit van de jobs in Vlaanderen te verbeteren. Dat is onder meer belangrijk voor oudere werknemers: als we hen langer aan het werk willen houden, dan moeten ze dat ook kunnen doen in jobs die afgestemd zijn op wat ze kunnen en willen.

Innoveren in arbeidsorganisatie. De werkbaarheid van de jobs kun je vooral verhogen door te sleutelen aan de manier waarop de arbeid op de werkvloer wordt georganiseerd. Ondernemingen kunnen daarin innoveren. Het loont op alle fronten om in te zetten op innovatie die de mens centraal stelt - dus op sociale innovatie. Het is onhoudbaar om er zomaar vanuit te gaan dat de mens zich moet aanpassen aan de technologie.

12 pilootprojecten. Via 12 pilootprojecten werden bedrijven gestimuleerd om te experimenteren met vernieuwende vormen van arbeidsorganisatie. Ze vertegenwoordigen een staalkaart van het ondernemingslandschap: zowel profit als non-profit organisaties, zowel productiebedrijven als dienstenbedrijven, zowel grote bedrijven als KMO's.

©Joel Broos

Flanders Synergy. De pilootprojecten worden opgevolgd in de taskforce Flanders Synergy, die begin 2007 in het kader van Vlaanderen in Actie werd opgericht en wordt gecoördineerd in het ESF-agentschap. Daarin verkennen bedrijfsleiders samen met sociale partners, preventiediensten en deskundigen uit de academische wereld zowel de proefprojecten als voorbeelden uit het buitenland. Voor de inhoudelijke invulling zorgt Prof. Van Hootegeem van de KULeuven.

In Flanders Synergy doen alle deelnemers kennis en ervaring op om sociale innovatie op de werkvloer te kunnen realiseren. Tegelijk zorgt de taskforce voor sensibilisering, zodat het thema in het hele Vlaamse werkveld onder de aandacht wordt gebracht.

Voorbeeld. Een van de 12 projecten is tandlabo Camerlinck. Bij de overname van vader op zoon verlieten ook de oudste werknemers door pensionering het bedrijf. Veel kennis ging verloren. Het verlies aan competentie zorgde voor interne strubbelingen. Dit woog op de effectiviteit en efficiëntie.

Uit de analyse bleek er iets te schorten aan de werkmethodes. De ondernemer trok te veel naar zich toe, en de verschillende functies waren slecht uitgebalanceerd: veel mensen werden afgerekend op prestaties waar ze zelf geen vat op hebben.

Met inspraak van de werknemers werd besloten om voortaan in zeer autonome teams te werken. De oudste werknemers werden teamleider, zodat ze hun kennis en ervaring konden overdragen. De ondernemer besloot meer te delegeren. Het resultaat? De sfeer is vriendschappelijk, het bedrijf groeit, de werknemers zijn kompetenter en stralen veel meer beroepstrots uit. Zo leidde een nieuwe manier van werken, aangestuurd door participatie van alle betrokkenen, tot een competitieve organisatie met competente werknemers.

RESULTATEN

Goede praktijken. Het effect van sociale innovatie is niet zo makkelijk te meten en op korte termijn in cijfers te vatten. Belangrijk is dat de projecten goede voorbeelden opleveren van organisaties die hun manier van werken op een innovatieve manier hebben bijgestuurd.

Eindrapport 2008. De 12 pilootprojecten gingen van start op 1 juli 2006 en lopen af eind 2007 (of uitzonderlijk begin 2008). De resultaten van de pilootprojecten worden in april 2008 voorgesteld als onderdeel van het eindrapport van de taskforce Flanders Synergy.

Vorbereiding beleidstekst. De taskforce Flanders Synergy (zie ook www.flanderssynergy.es-

flive.eu) ging van start op 30 januari 2007 bij Arcelor en komt driemaandelijks samen. In 2007 volgden nog 3 bijeenkomsten (Colruyt, Wurth en SD Worx). Deze bijeenkomsten omvatten zowel kennisuitwisseling als de opmaak van een gezamenlijke beleidstekst over sociale innovatie. Die wordt in april 2008 gepresenteerd.

TOEKOMST

Nieuwe ESF-oproep. In november 2007 werd een nieuwe ESF oproep gelanceerd rond sociale innovatie. Het is de bedoeling om 30 à 40 bedrijven te selecteren voor projecten rond innoverende arbeidsorganisatie. Voor elk goedgekeurd project krijgen ze tussen 50.000 en 200.000 euro. De projecten kunnen processen stroomlijnen (om de klantenservice te verbeteren), de regelmogelijkheden van medewerkers verruimen (bijvoorbeeld door zelfsturende teams) en een organisatiecultuur ontwikkelen die de ontwikkeling van menselijk potentieel ondersteunt. De rode draad blijft de ambitie om de werkbaarheid te verhogen. Bedrijven kunnen hun projecten indienen tot 14 januari 2008.

Lerend netwerk. De taskforce Flanders Synergy zal haar rol als lerend netwerk blijven ontplooiën om de nieuwe projecten te ondersteunen.

EXPERTISECENTRUM LEEFTIJD EN WERK: EEN LEEFTIJSBEWUST PERSONEELSBELEID STIMULEREN EN ONDERSTEUNEN

Het expertisecentrum Leef tijd en Werk (eL&W) moet het thema 'leeftijd en werk' op de agenda zetten van alle actoren op de Vlaamse arbeidsmarkt. Het sensibiliseert, stimuleert en ondersteunt bedrijven, organisaties en overheden om een beleid te ontwikkelen dat rekening houdt met de wensen en mogelijkheden van werknemers van alle leeftijden.

PROJECTINHOUD

Om de effecten van de vergrijzing op de sociale zekerheid en op de arbeidsmarkt op te vangen, zijn een gericht beleid en specifieke acties nodig. Die kunnen er maar komen als er een sense of urgency groeit. De grote uitdaging: de werkzaamheid en de werkbaarheid voor oudere werknemers (50+) vergroten door de hele loopbaan te heroriënteren.

Leeftijdsbewust personeelsbeleid. Het eL&W wil ook concreet ondernemingen ondersteunen om een leeftijdsbewust personeelsbeleid te voeren. Dit is meer dan een eindeloopbaanbeleid. In een integraal loopbaanbeleid investeren bedrijven om hun werknemers bij te scholen, te begeleiden en gezond te houden. M.a.w. niet alleen genezen maar ook voorkomen door vooruit te kijken.

Om dat te realiseren, kreeg het eL&W drie opdrachten: praktijkstimulering, kennisbevordering en beleidsondersteuning.

RESULTATEN

Praktijkstimulering. In het eerste werkjaar is het eL&W begonnen met de ondersteuning van 13 projectontwikkelaars Leef tijd en Werk. Ze werken samen met de 30 projectontwikkelaars Evenredige Arbeidsdeelname en Diversiteit (EAD) in de regio's (aangesteld door de ERSVs/SERRs/RESOCs) en zorgen jaarlijks voor 100 diversiteitsplannen leeftijd en werk in bedrijven, die daarvoor een maximale subsidie van 10.000 euro kunnen krijgen. Die diversiteitsplannen betekenen voor bedrijven vaak een eerste stap in de uitbouw van een structureel leeftijdsbewust personeelsbeleid.

Het eL&W ontwikkelt voor de projectontwikkelaars onder meer een argumentarium, waarmee ze hun onderhandelingspositie tegenover bedrijven kunnen versterken. Omdat het belangrijk is dat alle intermediären (vb. diversiteitsconsulenten, sectorconsulenten, maar ook de VDAB, enz.) organisaties, ondernemingen en bedrijven met hetzelfde basisinstrumentarium benaderen, ontwikkelt het eLW samen met het departement Werk en Sociale Economie (WSE) een toolbox. Die bevat de maatregelen waarop men een beroep kan doen, tips, methodieken, goede praktijken en vooral contactgegevens.

Om bedrijven te inspireren tot een cultuuromslag die langer werken weer aantrekkelijk maakt, heeft het eL&W, dat van start ging in januari 2007, in de eerste tien maanden van zijn bestaan 35 goede praktijken gedetecteerd. Het gaat om maatregelen in verband met ergonomie, competentieontwikkeling, werktijdarrangementen, zelfsturende teams, peterschapprojecten, enzovoort. Ze worden vanaf januari 2008 verspreid via de eL&W-website.

Kennisbevordering. Het eL&W heeft een selectieve bibliografie opgemaakt van relevant onderzoek en een inventaris van nuttige websites in binnen- en buitenland. Daarnaast heeft ze het Statistisch Rapport Ouderen op de Arbeidsmarkt in de steigers gezet en bereidt ze een congres voor over Eindeloopbaan, dat het samen met het Steunpunt WSE (Prof. Luc Sels) op 1 februari 2008 organiseert.

Beleidsontwikkeling. Het eL&W was actief betrokken bij enkele beleidsdossiers: de evaluatie van de Actie 50+ en de bijblijfconsulenten, de hervorming van de tewerkstellingspremie 50+ en de evaluatie van het activerend herstructureringsbeleid i.s.m. het Subsidieagentschap.

Draagvlak. In het eerste werkingsjaar stond ook de creatie van een breed draagvlak centraal. Een eerste stap was de goedkeuring van het Strategisch plan door de sociale partners op VESOC in mei 2007. Daarnaast ondernam het eL&W een echte Ronde van Vlaanderen met bezoeken aan de RESOC's/SERR's in alle regio's. Het praatte met vakbonden en werkgeversorganisaties, diverse sectoren, het Ervaringsfonds en universiteiten. Het nam actief deel aan netwerken zoals de ESF-themagroep Leeftijd en Werk, het Equalproject Power of generations en de Task-force Innovatieve Arbeidsorganisatie en was betrokken bij de opstart van het Europese netwerk European Age Management Network.

TOEKOMST

Ambitie: referentiepunt. Het expertisecentrum Leeftijd en Werk moet op termijn hét referentiepunt worden voor kennis en praktijk over loopbanen en leeftijd, en dan vooral over ouderen (50+) op de arbeidsmarkt. Door goede praktijken te verspreiden kan men succeservaringen zichtbaar maken. Ervaringen die breken met het automatisme van vervroegde uitstoot, laten zien dat bedrijven praktijken kunnen ontwikkelen die ouderen langer én gemotiveerd laten deelnemen aan betaalde arbeid.

Website. De eL&W-website, die in januari 2008 gelanceerd wordt, vormt de spil in de verspreiding van kennis en goede praktijken, ook rond een activerend herstructureringsbeleid. Om nog sterker te sensibiliseren, start het eL&W met een netwerk van Ambassadeurs Leeftijd en Werk.

Buitenlandse inspiratie. Het expertisecentrum spoort ook actief initiatieven op in Nederland, de Scandinavische landen, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk. Die vormen een nuttige informatiebron om in Vlaanderen het beleid en de praktijk rond leeftijd en werk doeltreffend te ontwikkelen.

Een voorbeeld van een leerrijke praktijk?

Werkbaarheid is een centraal gegeven in elk initiatief dat leeftijdsbewust personeelsbeleid bevordert. Het op peil houden van competenties gedurende de hele loopbaan is daarvoor een basisgegeven. Een voorbeeld van een bedrijf dat dit verregaand heeft toegepast is Deceuninck, ontwerper en fabrikant van kunststofsysteemen voor de bouw. Deceuninck heeft zeer gedetailleerde competentieprofielen ingevoerd voor alle werknemers. Met een softwarepak-

ket kan Deceuninck nu per team zien welke competenties ontbreken. Als antwoord worden er verschillende manieren van leren georganiseerd. Zo laten ze binnen het team mensen van elkaar leren. Goedkoop en goed voor de teamgeest - dus voor de productiviteit. Waar geen wederzijdse kennis is, zijn het 'meestergasten' die intern de opleiding uitvoeren. Als ook dit niet volstaat worden er vormingen georganiseerd met een interactief software pakket. Vorming wordt zo goedkoper en een bedrijf met bijna 80% laag tot zeer laag geschoolden blijft een innovatief bedrijf dat vooruit kijkt!

Kent u nog een leerrijke praktijk? Wij zijn nog steeds op zoek! Laat ons iets weten en wij nemen contact met u op!

Wil u werken aan een leeftijdsbewust personeelsbeleid? We begeleiden uw zoektocht naar projectsubsidies en begeleiding.

Contacteer ons!

leeftijdenwerk@vlaanderen.be - tel 02 553 08 44 - fax 02 553 40 10 - www.leeftijdenwerk.be

DE COMPETENTIEAGENDA VOOR ONDERWIJS EN WERK: INSPELEN OP WAT INDIVIDU, SAMENLEVING EN ARBEIDSMARKT NODIG HEBBEN

Samen met de interprofessionele sociale partners en de onderwijspartners lanceerde de Vlaamse overheid de competentieagenda, een pakket maatregelen rond werk, opleiding en onderwijs. Die agenda moet talent in Vlaanderen helpen ontdekken, ontwikkelen en inzetten, bij voorkeur door de wereld van het leren en die van het werken dichterbij elkaar te brengen.

INHOUD EN RESULTATEN

Op 14 mei 2007 sloten de Vlaamse Regering en de sociale partners een akkoord over de competentieagenda. Op 21 november 2007 schaarden ook de onderwijskoepels en het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zich achter de agenda. Hij bevat een batterij aan acties waarmee Vlaanderen elk talent wil aanboren en verder ontwikkelen. Die moeten mensen weerbaar maken tegen veranderingen in hun (werk)omgeving en oplossingen aanreiken voor de toenemende krapte op de arbeidsmarkt.

Bruggen naar werk. De Vlaamse overheid zet in op maatregelen om de bruggen naar werk te

versterken: een betere studiekeuze, meer stages in het onderwijs, een snellere en intensievere begeleiding in de jeugdwerkloosheid, meer aandacht voor competenties in dienstverlening, een basisdienstverlening voor werknemers, het versterken van de loopbaanbegeleiding, het uitbreiden van het systeem van de ervaringsbewijzen.

Stageplaatsen. Daarnaast verbinden de sociale partners zich ertoe om ook bedrijven op het pad van competentieontwikkeling te zetten. Het meest opvallend zijn de engagementen in verband met stages. De komende twee jaar zullen de partners de bedrijven mobiliseren om te groeien naar 75.000 stageplaatsen per jaar voor de leerlingen en 30.000 stageplaatsen per vijf jaar voor leraren. Die stageplaatsen willen we invullen in overleg met de onderwijspartners.

Voor de competentieagenda wordt bijkomend op de bestaande middelen 38 miljoen euro uitgetrokken. De eerste 10 miljoen euro wordt in 2007 besteed, in 2008 en 2009 telkens 14 miljoen euro.

Voorbeelden samenwerking onderwijs-arbeidsmarkt

Werk- en leerposten. Het bedrijf LAG Trailers uit Bree telt 700 werknemers en maakt opleggers. Al een hele tijd heeft het bedrijf het moeilijk om lassers te vinden. Op 15 november 2007 lanceerde het bedrijf samen met enkele scholen, Syntra en andere organisaties een nieuw project rond werkplekieren. Het bedrijf co-investeert bijna 250.000 euro in de organisatie van een moderne lesplaats voor lasactiviteiten. De deelnemende scholen en andere opleiders kunnen er om beurten gebruik van maken. Daarnaast zijn in het bedrijf tientallen werkposten ingericht, waar een personeelslid samen met een leerling werkt en leert. De werknemer geeft zijn expertise door, de leerling leert al doende en maakt meteen ook kennis met de bedrijfscultuur, het werktempo en de attitudes die van hem worden verwacht.

Regionale Technologische Centra. Werkplekieren is een belangrijk onderdeel van de competentieagenda. Ook gewone stages voor leerlingen, werkervaringsplaatsen voor deeltijds lerenden zijn daar voorbeelden van. De school alleen volstaat niet meer. De onderwijsoverheid herinvesteerde de voorbije drie jaar 10,5 miljoen euro in de uitrusting van scholen die op industriële technieken gericht zijn. Dat volstaat niet om leerlingen toegang te geven tot hoogtechnologische apparatuur. Daarom investeren we ook in Regionale Technologische Centra, die op zoek gaan naar manieren om die toegang wel mogelijk te maken. Het project in LAG Trailers is zo'n RTC-verhaal.

Lerarenstages. Een blikvanger in het hoofdstuk over werkplekieren betreft lerarenstages. Sectoren en bedrijven bieden die aan: het onderwijs gaat er nog te schoorvoetend op in. Eind 2007

gaan leraren schilder- en decoratietechnieken op initiatief van Akzo Nobel en andere bedrijven een hele week op stage in Schoten en Roeselare om de nieuwste technieken te leren.

Kennismakingsdagen. Studiekeuze is een ander hot item: zijn we goed genoeg geïnformeerd over beroepen, worden leerlingen op de juiste manier geadviseerd? Gasthuisberg Leuven organiseert samen met vele andere zorginstellingen uit de omgeving kennismakingsdagen voor laatstejaars, om hen te motiveren te kiezen voor studies en een baan in de zorgsector.

Voorbeeld hefboom op de arbeidsmarkt: het Ervaringsbewijs

Het Ervaringsbewijs is een document dat de Vlaamse overheid uitreikt aan mensen die wel hun vak kennen, maar geen diploma hebben om dat te bewijzen. Met het Ervaringsbewijs kunnen werknemers en werkzoekenden hun competenties verzilveren en hun positie op de arbeidsmarkt versterken. Maar ook voor werkgevers is het Ervaringsbewijs handig: zij krijgen een extra kanaal om competent personeel te vinden.

Testcentra. Wie het Ervaringsbewijs wil halen, voert een gesprek en doet een praktische proef in een testcentrum. In september 2006 startten testcentra op voor zes beroepen: autobus- en autocarchauffeur, begeleider buitenschoolse kinderopvang, callcenteroperator, industriële schilder en torenkraanbestuurder. Nadien volgden: kapper, kapper-salonbeheerder, platwever, bestuurder mobiele kraan, koelmonteur, stellingbouwer, stikster, verhuizer-drager en verhuizer-inpakker. Tegen 2009 moeten testcentra operationeel zijn voor 52 beroepen. Voor meer informatie: www.ervaringsbewijs.be

TOEKOMST

We voeren de competentieagenda uit. De acties die bruggen slaan tussen onderwijs en arbeidsmarkt voeren we uit in overleg met de onderwijskoepels en het GO! en de sociale partners. We werken de komende periode toe naar drie momenten:

- april 2008: kwaliteitscharter werkplekleren, invulling leerkrachtenstages, ontsluiten arbeidsmarktinformatie naar het onderwijsveld
- november 2008: samenwerking met sectoren
- april 2009: eindbalans.

THEMA 2: INNOVATIE EN ONDERNEMERSCHAP

INLEIDING

HUIDIGE SITUATIE

Vlaanderen investeert 2,13% van zijn BBP in Onderzoek en ontwikkeling (O&O). Hiermee plaatst Vlaanderen zich boven het Europese gemiddelde (1,85%) en schaart het zich bij de subtop van de Europese regio's, met het Britse Eastern, Zuid-Nederland, de Scandinavische landen en enkele Duitse en Franse regio's als toppers. Driekwart van de inspanningen wordt geleverd door de bedrijven, vooral internationale bedrijven. Hun inspanningen in Vlaanderen stagneren (1,46% van het BBP), net zoals ze dat in andere West-Europese landen doen, onder invloed van een globaliserende economie. De O&O middelen van de Vlaamse overheid stijgen (0,68% van het BBP) en zitten boven het EU-gemiddelde.

Een zelfde positionering zien we terugkeren in het aandeel werkenden in de medium- en hightechnologische industrie en in de hightechdiensten. Dit criterium geeft aan in welke mate de actieve bevolking ingeschakeld wordt in de innovatiegedreven economie. Vlaanderen scoort met een aandeel van 11,8% matig goed in Europees verband; toppers zijn hier enkele Zuid-Duitse Länder en regio's rond de Alpen.

De output van het innovatieproces moet optimaal worden gevaloriseerd. Vlaanderen scoort internationaal matig goed op het gebied van patenten (161 patenten per miljoen inwoners, voor EU-25 = 131 per miljoen inwoners) en voert relatief weinig hightechproducten uit (6% van de uitvoer zijn hightechproducten). Voegen we er de mediumtechproducten aan toe, dan bedraagt het aandeel 59% en zitten we op internationaal niveau goed. Ruim de helft van de export komt uit sectoren die hooggespecialiseerde arbeidskrachten aan het werk zetten.

Nieuwe bedrijven brengen dynamiek in het bedrijfsleven. De oprichtingsratio van bedrijven gaat in stijgende lijn (7,8% starters van het totale aantal bestaande ondernemingen), maar het ondernemerschap van de Vlamingen blijft zwak (3,1% van de bevolking 18-64 jaar).

UITDAGING

Innovatie en ondernemerschap is de tweede kritische succesfactor van Vlaanderen in Actie. Landen en regio's concurreren niet langer op basis van optimale inzet van productiefactoren en efficiëntiewinst, maar steeds meer op basis van innovatie, kwaliteit en creativiteit. Het is niet meer genoeg om over veel kennis te beschikken: men moet die ook innovatief, ondernemend, en creatief inzetten.

Om bij de Europese top te komen, moeten we een cultuur van permanente economische vernieuwing ontwikkelen. We staan voor de uitdaging om de zin voor ondernemerschap en het nemen van risico verder aan te scherpen, in alle sectoren, voor jong en oud.

Durven innoveren, nieuwe producten durven lanceren, nieuwe markten durven opzoeken: dat moet ook voor Vlamingen vanzelfsprekend worden. Om 'slim' te concurreren moeten we actief opportuniteiten zoeken rond levenskwaliteit, diversiteit, kwaliteitszorg, design, gezondheids- en welzijnszorg of duurzaam ondernemen. De projecten 'maatschappelijk verantwoord ondernemen' en 'innovatief in welzijn en gezondheid' zijn daar goede illustraties van. Met 'Brain Port Vlaanderen' trekken we jonge onderzoekers aan, maar stimuleren we Vlaamse toponderzoekers ook om anders te werken. Het actieplan digitale ether is een van de initiatieven om ICT te hanteren als hefboom voor meer innovatie bij bedrijven en overheid.

VLAANDEREN: THUISHAVEN VOOR TOPTALENT

Wetenschappelijk onderzoek steunt op excellente onderzoekers. Zij vormen de ruggengraat van onze kenniseconomie. Internationaal staan de Vlaamse wetenschappers aan de wereldtop. Hen daar houden is een blijvende uitdaging. Twee nieuwe onderzoeksprogramma's - Odysseus en Methusalem - moeten daar toe bijdragen.

PROJECTINHOUD

Om Vlaanderen te profileren als thuishaven voor toptalent én om excellentie op internationaal topniveau de nodige armslag te kunnen geven, werden in 2006 twee nieuwe onderzoeksprogramma's gelanceerd. Dat gebeurde op voorstel van de minister bevoegd voor het wetenschapsbeleid. Beide programma's moeten de internationale visibiliteit van Vlaanderen als thuishaven voor binnen- en buitenlands toptalent vergroten.

Odysseus. Het Odysseus-programma wil toponderzoekers die momenteel in het buitenland werken naar Vlaanderen halen, ongeacht hun nationaliteit. Ze worden ingeschakeld in het Vlaamse onderzoeksbestel en krijgen een startfinanciering.

Operationeel wordt een onderscheid gemaakt tussen internationaal toonaangevende onderzoekers (groep I) en internationaal veelbelovende onderzoekers (groep II). De budgetten gaan uit

van gemiddelde bedragen voor een looptijd van vijf jaar. Voor groep I bedraagt die financiering tussen 2 en 7,5 miljoen euro, voor groep II tussen 0,5 en 1 miljoen euro. De universiteit betaalt het salaris van de Odysseus-laureaat, die wordt ingeschaald in het Zelfstandig Academisch Personeel. Het programma voorziet in de financiering van een eigen onderzoeksgroep (personeel, werking en uitrusting).

Methusalem. Het Methusalem-programma trekt geld uit om uitstekende onderzoekers aan de Vlaamse universiteiten langlopende programmafinanciering aan te bieden. Die structurele financiering wordt toegekend voor hernieuwbare periodes van zeven jaar. Zo hoeven toponderzoekers niet elk jaar op zoek naar middelen om hun onderzoek te financieren.

In de laatste 15 jaar is projectmatige financiering van onderzoek steeds belangrijker geworden. Projectmatige competitie voor onderzoeksfinanciering drijft de kwaliteit van de geselecteerde projecten en mandaten op. De keerzijde van de medaille is evenwel dat onderzoeksgroepen afhankelijk worden van kleinere, in de tijd beperkte projecten, zodat ze het moeilijker krijgen om een langetermijnstrategie te ontwikkelen. Daarnaast wordt het projectbeheer complexer en neemt de administratieve belasting toe. Het Methusalem-programma wil die obstakels wegwerken door excellente onderzoekers een structurele, persoonsgebonden programmafinanciering te geven op langere termijn.

Kwaliteitsbewaking. De universiteiten staan in voor de uitvoering van beide programma's. De overkoepelende kwaliteitsbewaking is in handen van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen.

RESULTATEN

Het regelgevend kader voor beide programma's werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 28 april 2006 (Odysseus) en 8 december 2006 (Methusalem).

Odysseus. Voor het Odysseus-programma werden in 2006-2007 in totaal 40 voorstellen ingediend, waarvan 19 in groep I en 21 in groep II. Daaruit zijn 18 laureaten geselecteerd: 9 in groep I en 9 in groep II. Concreet gaat het om 11 Belgen, 2 Nederlanders, 1 Duitser, 1 Griek, 1 Italiaan, 1 Tsjech en 1 Moldaviër.

In totaal wordt een budget van bijna 60 miljoen euro toegekend voor de periode 2006-2010. De evaluatie gebeurde door een panel van internationale experts, die werden gerecruteerd binnen de toonaangevende European Science Foundation (ESF).

Methusalem. Najaar 2007 hebben de Vlaamse universiteiten ook de eerste selectiebeslissingen genomen voor het Methusalem-programma. Voor 2007 was een budget beschikbaar van 10 miljoen euro. Dat wordt in 2008 opgetrokken tot 15 miljoen en in 2009 tot 20 miljoen euro.

TOEKOMST

Het Odysseus-programma wordt in de loop van 2008 geëvalueerd met het oog op een eventuele voortzetting na 2010. Om het programma eventueel bij te sturen, zal in 2008 ook een internationale conferentie worden georganiseerd onder de titel Odysseus meets Europe. Het is de bedoeling dat de EU-lidstaten elkaar op die conferentie hun respectieve terugkeerprogramma's presenteren.

Het Methusalem-programma komt in 2009 op volle kruissnelheid.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN: WERK MET OOG VOOR MENS, MILIEU EN MAATSCHAPPIJ

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) leeft. Steeds meer denken ondernemingen na over hun rol in de samenleving. Ook de Vlaamse werkgevers- en werknemersorganisaties zetten hun schouders resoluut onder MVO. Een campagne van de SERV zet dat in de verf.

PROJECTINHOUD

Consumenten, media en overheid sturen de Vlaamse ondernemingen de weg op van het maatschappelijk verantwoord ondernemerschap. Dat bleek ook al uit het Pact van Vilvoorde, waarin werkgevers, werknemers en overheid in 2001 21 concrete doelstellingen hebben vastgelegd die duurzaam ondernemen en sociale samenhang in Vlaanderen moeten stimuleren. MVO draagt in grote mate bij tot de realisatie van die doelstellingen en komt dus tegemoet aan de wensen van de sociale partners.

Dubbele winst. Bedrijven die extra aandacht besteden aan mens, milieu en maatschappij doen een goede zaak. Een goede reputatie en een prettig werkklimaat met veel ruimte voor dialoog maken bedrijven immers innovatiever en efficiënter. Op die manier levert maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) dubbele winst op: voor onderneming én samenleving.

Campagne. Sociale partners zijn bevoorrechte stakeholders bij het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De Vlaamse minister van Sociale Economie vroeg dan ook aan de SERV om het thema hoog op de agenda te plaatsen.

Op 11 september 2007 lanceerde de SERV in samenwerking met al haar partners een campagne om werknemers en werkgevers te informeren over en te sensibiliseren voor MVO. De campagne wil:

- werkend en ondernemend Vlaanderen sensibiliseren voor het idee dat meer aandacht voor economische, ecologische en sociale overwegingen beter is voor mens en maatschappij;
- werknemers en werkgevers informeren over het feit dat ondernemend Vlaanderen al op dat spoor zit: er zijn good practices beschikbaar en tal van intermediaire organisaties beschikken over ervaring en deskundigheid;
- werknemers en werkgevers aanzetten tot engagement.

RESULTATEN

Congres. Op 5 oktober 2007 organiseerde de SERV een groot congres met een vijfhondertal stakeholders. Bedrijfsleiders, werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers, vertegenwoordigers van de overheid en van NGO's in Vlaanderen gingen in debat over het ondernemen van morgen. In tal van workshops werden getuigenissen naar voren gebracht, de resultaten van de Lerende Netwerken toegelicht en ervaringen uitgewisseld. NGO's gaven hun visie op de uitdagingen voor de toekomst.

Expertenrapport. Op het congres werd het expertenrapport *Van goede indruk maken, naar duurzame indruk achterlaten* voorgesteld. Dit rapport evalueert de inspanningen die vroeger al op het vlak van MVO geleverd zijn en schetst de klijtlijnen voor de toekomst.

Mediacampagne. Tegelijkertijd lanceerde de SERV samen met de Vlaamse overheid een mediacampagne, gekoppeld aan de website www.maatschappelijkverantwoordondernemen.be om MVO bij een breder publiek bekend te maken.

TOEKOMST

2008 wordt een speerpuntjaar voor maatschappelijk verantwoord ondernemen in Vlaanderen. Tal van nieuwe initiatieven zullen MVO voorgoed op de kaart zetten. Natuurlijk mogen die niet los van elkaar staan. Daarom wordt nagedacht over een structureel MVO-overleg. Dat kan het beleid adviseren over strategische ontwikkelingen en de resultaten van de verschillende initiatieven bundelen en versterken.

In 2008 gaan we voor de grote sprong voorwaarts en focussen daarbij op drie pijlers.

MVO op de werkvloer. MVO op het niveau van de werkvloer brengen, dat is de grote uitdaging. In 2008 en 2009 willen we daarom samen met het ESF-agentschap 300 KMO's op de weg van het maatschappelijk verantwoord ondernemen zetten. Door concrete acties op de werkvloer te ondersteunen willen we het draagvlak voor meer MVO fors verbreden.

MVO in het onderwijs. De studenten van vandaag zijn de ondernemers en werknemers van morgen. Daarom moet MVO worden geïntegreerd in de relevante curricula, de werking en de organisatiecultuur van de hogescholen, universiteiten en associaties.

MVO bij de overheid. Als overheid kunnen we natuurlijk niet aan de kant blijven staan. In 2008 zullen er, onder meer in verband met duurzaam aankopen, nieuwe initiatieven worden gestart.

INNOVATIE IN PREVENTIEVE GEZONDHEIDSZORG: VLAANDEREN IS KOPLOPER

Het agentschap Kind & Gezin heeft een sterke traditie in de preventieve gezondheidszorg. De zorgvuldig opgebouwde expertise heeft baanbrekende en internationaal sterk gewaardeerde toepassingen opgeleverd, zoals de vaccinatiedatabank, de algemene gehoorscreening, de elektronische oogscreening en het Meldpunt Onveilige Kinderartikelen.

DE VACCINATIEDATABANK

Projectinhoud. Vaccinatie is een sleutelement in de preventieve gezondheidszorg. Om de vereiste vaccinatiedekkingsgraad van 92 tot 96% te kunnen bereiken, zijn actuele statistische gegevens nodig en moet de vaccinatiedrempel laag worden gehouden. Daarom heeft Kind en Gezin een vaccinatiedatabank ontwikkeld met een automatisch bestelsysteem. Als een arts een toegediend vaccin registreert, bestelt hij daarmee meteen een nieuw gratis vaccin. De vaccinatiedatabank geeft de overheid zo een correcter beeld van de beschermingsgraad van de bevolking en helpt haar om de vaccinatiekosten beter in te calculeren.

Resultaten. De vaccinatiedatabank (Vaccinet) registreert sinds 1998 alle inentingen bij jonge kinderen en gaandeweg ook bij de schoolgaanden. Als afgeleide van de vaccinatiedatabank is intussen het elektronische polioattest ontwikkeld. De wet verplicht de ouders het attest van volledige poliovaccinatie op het gemeentehuis af te geven. Met het elektronisch polioattest gebeurt dit volledig automatisch zonder enige tussenkomst van de ouders. Iedere ouder is momenteel nog verplicht om dit attest zelf af te geven. Elke maand ontvangen de meewerkende gemeenten (42 op dit ogenblik) de lijst van kinderen die in orde zijn met hun poliovaccinatie. Dit betekent ook een grote administratieve vereenvoudiging.

De vaccinatiedatabank kreeg een prestigieuze internationale prijs voor e-governmenttoepassingen. Op de wereldconferentie van de VN over 'ehealth' in Tunis in 2005 heeft Europa de vaccinatiedatabank gepresenteerd als een baanbrekend praktijkmodel.

GEHOORSCREENING VAN ZUIGELINGEN

Projectinhoud. Ernstige aangeboren aantasting van het gehoor komt voor bij ongeveer 1,4 per duizend pasgeborenen. Alleen bij vroegtijdige opsporing en behandeling kunnen de gevolgen van de doofheid worden gemilderd. Dankzij Kind en Gezin was Vlaanderen wereldwijd de eer-

ste regio waar objectieve gehoorscreening systematisch aan alle kinderen wordt aangeboden. De gebruikte Algo-test was als diagnostisch toestel ontwikkeld in de VS en werd in Vlaanderen ingevoerd als veralgemeend screeningsinstrument. Daartoe heeft de producent het screenings-toestel op instructie van Kind en Gezin verder ontwikkeld.

Resultaten. Wat algemene gehoorscreening betreft, geldt Vlaanderen internationaal als koploper: het doelgroepbereik (zuigelingen van 4 weken) is met 97% uitzonderlijk hoog en bovendien is de screening gekoppeld aan gegarandeerde opvolging en revalidatie door gespecialiseerde centra.

Sinds de start van de screening in Vlaanderen in 1998 werden al meer dan een half miljoen kinderen getest. Bij meer dan 1000 kinderen werd aangeboren doofheid vastgesteld. Dankzij de vroege detectie en behandeling volgen de oudste kinderen intussen nagenoeg allemaal normaal onderwijs.

Toekomst. Begin 2007 werd een nieuwe generatie handheld Algo-screeningsapparaten geïmplementeerd, die rechtstreeks zijn gekoppeld aan de kinddatabank van Kind en Gezin. De resultaten worden daardoor meteen in het kinddossier geregistreerd. Tegelijk worden eventuele verwijzingsdocumenten gegenereerd en worden de resultaten statistisch verwerkt.

DE ELEKTRONISCHE OOGSCREENING VAN JONGE KINDEREN

Projectinhoud. Ongeveer 6% van de jonge kinderen ontwikkelt een oogafwijking die aanleiding kan geven tot een lui oog (amblyopie). K&G besloot in 2003 na te gaan of een toestel kon worden ontwikkeld dat de afwijking vroegtijdig kon helpen detecteren. Samen met de producent werd in 3 jaar tijd een geautomatiseerd elektronisch instrument ontwikkeld dat zeer snel de verschillende amblyogene factoren bij kinderen meet en automatisch een besluit formuleert: de K&G-oogscreeener.

Resultaten. Samen met alle universitaire oftalmologische diensten werd het toestel gevalideerd. In het najaar 2007 startte een proefproject in de regio Hasselt. Bedoeling is door vroegtijdige screening en behandeling het percentage kinderen dat een lui oog ontwikkelt terug te brengen naar 2%. De screening wordt automatisch gekoppeld aan het databankbestand van K&G, zodat de gegevens in het medisch dossier worden opgeslagen en meteen ook statistisch verwerkt kunnen worden.

HET MELDPUNT ONVEILIGE KINDERARTIKELEN

Projectinhoud. Uit de praktijk en uit onderzoek blijkt dat ongevallen bij kinderen zich vooral

voordoen in de huiselijke sfeer. Een groot deel ervan wordt veroorzaakt doordat de omgeving van het kind of de voorwerpen waarmee het in contact komt onveilig zijn. Daarom heeft Kind en Gezin het 'Meldpunt Onveilige Kinderartikelen' ontwikkeld. Daar kan iedereen die met kinderen bezig is onveilige kinderartikelen melden. K&G maakt de verzamelde gegevens over aan de Europese consumentenorganisatie Anec of - bij ernstige problemen - aan de bevoegde federale overheidsdienst.

Resultaten. Het meldpunt werd vorig jaar in Vlaanderen geïmplementeerd. Tot op heden waren er een 50-tal meldingen. Dankzij het meldpunt zijn enkele artikelen al uit de markt genomen. In 2008 wordt vooral werk gemaakt van bekendmaking en promotie.

Toekomst. De Europese Commissie en de European Child Safety Alliance (ECSA) hebben grote interesse voor het initiatief, vooral door de lage kostprijs en de grote potentiële meerwaarde. Verschillende Europese landen (o.a. Tsjechië) willen ook zo'n meldpunt opstarten.

ACTIEPLAN DIGITALE ETHER

Met het actieplan Digitale Ether wil de Vlaamse Regering de omroeptransmissie via de ether nieuw leven inblazen. Digitale televisie via de ether biedt een uitstekende beeldkwaliteit en maakt op dezelfde frequentieruimte veel meer kanalen mogelijk. Het actieplan moet een evenwichtig en marktgedreven aanbod van verschillende vormen van digitale televisie helpen ontwikkelen.

PROJECTINHOUD

Doordat digitale omroepdistributie minder bandbreedte inneemt dan de analoge, wordt de oude techniek van omroep via de ether opnieuw interessant, bijvoorbeeld voor mobiel televisiekijken. **Twee technologieën.** Digitaal uitzenden via de ether kan via een aantal technologieën. In Vlaanderen kiezen we voor de DVB-T en de DVB-H technologie.

DVB-T (*Digital Video Broadcasting - Terrestrial*) is een digitale uitzendtechniek die bedoeld is voor grote schermen, van tv-toestellen in de huiskamer tot laptopschermen. Een omroepkanaal via DVB-T neemt tot 5 keer minder frequentieruimte in dan een analog kanaal.

DVB-H (*Digital Video Broadcasting - Handheld*) is bedoeld voor de kleinere mobiele schermen:

gsm's, ipod's, pda's, enz. Een omroepkanaal via DVB-H neemt tot 30 keer minder frequentie-ruimte in dan een analoog kanaal.

Gebruiksrechten. Op de conferentie van de International Telecommunications Union (ITU) in Genève in 2006 heeft Vlaanderen de gebruiksrechten verkregen voor 8 multiplexen (bundels van digitale kanalen) voor digitale televisie. Voor elk van die multiplexen moet een uitzendtechniek (DVB-T of DVB-H) worden gekozen. Stel dat Vlaanderen bijvoorbeeld zou kiezen voor 6 DVB-T multiplexen en 2 DVB-H multiplexen, dan zou dat tot 30 digitale kanalen voor gewone televisie en tot 60 digitale kanalen voor mobiele televisie kunnen opleveren.

De digitale ethercapaciteit biedt dus aantrekkelijke mogelijkheden. Verschillende marktspelers hebben al laten weten sterk geïnteresseerd te zijn. Ze beseffen dat ze nieuwe diensten en toepassingen kunnen ontwikkelen die al dan niet complementair zijn aan hun bestaande dienstenpakket.

Voorwaarden. Om die digitale ethertoepassingen naar behoren te kunnen uitrollen, moeten eerst enkele voorwaarden worden vervuld:

- het zenderpark van de VRT wordt verzelfstandigd en wordt dus een apart bedrijf,
- de analoge etheruitzendingen worden uitgeschakeld (de zogenaamde switch-off), zodat ruimte wordt vrijgemaakt in de ether,
- de Vlaamse Regering moet de nodige uitvoerings- en procedurebesluiten uitvaardigen.

RESULTATEN

MADUF-onderzoeksproject. In het Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie (IBBT) loopt momenteel al een concreet onderzoeksproject over de toepassingen van digitale ether. Het zogenaamde MADUF-project moet een optimaal model opleveren om in Vlaanderen via DVB-H mobiele televisie aan te bieden en moet een concepttest ontwikkelen. Naast de technologische mogelijkheden komen in het project ook juridische en economische aspecten aan bod.

Ook juridisch en economisch. Het technologische onderzoek concentreert zich op interactiviteit via gsm-netwerken en specifieke coderingsmechanismen. Het resultaat zal bijdragen tot de normalisatie van DVB-H. Het juridische onderzoek wil een stabiel juridisch kader helpen ontwikkelen door potentiële wettelijke hinderpalen te inventariseren, te analyseren en weg te werken. Het economische hoofdstuk bestudeert de economische modellen van samenwerking tussen de verschillende spelers op de media- en communicatiemarkt en gaat na hoe de forse investeringen rendabel kunnen worden gemaakt. In de concepttest wordt alles aan de werke-

lijkheid getoetst, zowel op technologisch gebied als vanuit het perspectief van de gebruikers. Een testpanel wordt uitgerust met DVB-H -ontvangers en kan de diensten in Gent, Mechelen en Brussel uittesten.

Dit baanbrekende project brengt enkele belangrijke media-spelers samen, zoals Telenet, Belgacom, Proximus, Siemens, Option, Scientific Atlanta en de VRT.

Andere concrete stappen. Daarnaast zijn nog andere concrete stappen gezet. Zo heeft de onderzoeksgroep Media en ICT (MICT) van de Universiteit Gent een onderzoek uitgevoerd naar het profiel van de analoge televisiekijker via de ether. Om die kijkers te informeren over de switch off van de analoge ethertelevisie wordt een communicatiecampagne gelanceerd.

De Vlaamse minister van Media bracht in het kader van dit dossier op 12 en 13 maart een werkbezoek aan Finland, waar al een DVB-H-net uitgerold is.

Intussen heeft de Vlaamse Regering op 12 oktober 2007 het digitaal frequentieplan voor Vlaanderen goedgekeurd.

TOEKOMST

De volgende stappen in het actieplan Digitale Ether zijn:

- najaar 2007 - voorjaar 2008: verzelfstandiging zenderpark VRT
- zomer 2008: regelgevend kader voor frequentieverdeling
- najaar 2008: analoge switch off, de mogelijkheden van de digitale frequenties kunnen worden benut.

THEMA 3: LOGISTIEK EN MOBILITEIT

INLEIDING

HUIDIGE SITUATIE

Ons autowegennetwerk is, na dat van Nederland, het dichtste van Europa. Het aantal afgelegde personenkilometers steeg sinds 1990 met 20%, het aantal vervoerde tonkilometers steeg in dezelfde periode met maar liefst 83%.

In 2005 nam de wagen nog altijd 81,2% van de personenkilometers voor zijn rekening, ofschoon dit het laagste cijfer is sinds 1995. In Europees verband doet Vlaanderen het goed: het aandeel personenwagens ligt 2,1 procentpunt lager dan het EU-25 gemiddelde. Het aandeel van het busvervoer steeg tot 11,3% (boven EU-gemiddelde). Tussen 2000 en 2005 realiseerde het Vlaamse Gewest als quasi enige regio in de EU een voorzichtig begin van een modal shift voor wat personenvervoer betreft: het aandeel van de personenwagens daalde met 3,45%, terwijl de aandelen van bus- en treinverkeer respectievelijk stegen met 18,95% en 17,19%.

In 2005 gebeurde 76% van het totale aantal afgelegde tonkilometers via de weg. Ook hier daalt de trend sinds 1995 en blijven we onder het EU-25 gemiddelde. De binnenvaart is een goed alternatief en is goed voor 12,9% van het vrachtvervoer. Vlaanderen heeft, na Nederland, het dichtste binnenvaartnet van Europa. Het spoorwegnetwerk is het dichtste van Europa. Dat maakt van Vlaanderen een zeer goed ontsloten regio.

De aanwezigheid van zee- en luchthavens beïnvloedt de intensiteit van het vrachtvervoer via het binnenvaart- en spoorwegnet. De Vlaamse zeehavens maken deel uit van de 'Le Havre-Hamburg range'. De zeehavenactiviteiten in Antwerpen, Zeebrugge, Gent en Oostende vertegenwoordigen 24% van de overslag in deze druk bevaren zone. In de jaren tachtig was dat nog 19%. Antwerpen is het Europese nummer twee (na Rotterdam) voor goederentrafiëk en staat wereldwijd (elfde plaats) bekend voor containervervoer. Zeebrugge is de belangrijkste Europese haven voor rollend vrachtvervoer en transport van nieuwe wagens.

In 2006 groeide het aantal vervoerde passagiers via de luchthaven van Zaventem voor het vierde jaar op rij, zonder dat het aantal vliegbewegingen toenam. Op het gebied van vrachtvervoer bekleedt Zaventem de vijfde plaats tussen de Europese luchthavens.

Ondanks de toenemende verkeersdrukke, verbeterde de verkeersveiligheid aanzienlijk. Het aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners daalde sinds 1990 opmerkelijk (van 20 tot 8,9 verkeersdoden), hoewel het verkeersvolume blijft toenemen.

UITDAGING

Elke dag moeten zo'n 2,5 miljoen Vlamingen op het werk geraken. Het woon-werkverkeer staat daarmee in voor een aanzienlijk deel van onze totale mobiliteit, vooral tijdens de spitsperiodes. De congestie, de vervuiling en de verkeersonveiligheid die daaruit voortvloeien zijn enorm schadelijk. Niet alleen voor ons vervoerssysteem, maar ook voor de Vlaamse werkgelegenheid. Om onze economie, onze mobiliteit en ons milieu te vrijwaren is het noodzakelijk dat we ons op een meer duurzame manier van en naar het werk gaan verplaatsen.

Onze ligging en bereikbaarheid is de derde kritische succesfactor. Onze centrale geografische ligging in het hart van West-Europa biedt geweldige mogelijkheden in een globaliserende wereld, waarin transport steeds belangrijker wordt. Met onze havens, waterwegen, luchthavens en spoor- en wegennet beschikken we over belangrijke troeven. Ook op het gebied van ICT-infrastructuur en breedbandtechnologie scoren we goed.

We moeten onze logistieke draaischijf draaiend houden. Omdat onze ruimte schaars is, zullen we ze efficiënter moeten gebruiken. Daarnaast moeten we zuinig omspringen met het milieu en met onze energievoorziening. Als we dat slim en creatief aanpakken, kunnen we die beperkingen ombuigen tot opportuniteiten.

Dat kunnen we doen door het vervoer over water en spoor verder te stimuleren. Door de verkeersnetwerken beter te benutten, en er een grotere toegevoegde waarde mee te creëren, door de goederenstromen infrastructureel, organisatorisch en technisch beter op elkaar af te stemmen en meer te kiezen voor ordergestuurde productie.

Het mobiliteitsbeleid gaat veel verder dan het bereikbaar maken of houden van onze economische knooppunten. Om de logistieke rol van Vlaanderen behoorlijk in te vullen, moeten we deze baseren op het concept van duurzame ontwikkeling. Economische groei moeten we structureel koppelen aan het verbeteren van de ecologische en sociale kwaliteit van de leefomgeving.

De projecten die we hier presenteren, vullen deze visie in. In Flanders Logistics streven we ernaar om de capaciteit van de multimodale infrastructuur beter te benutten, de regelgeving te stroomlijnen en logistiek, onderwijs en arbeidsmarkt, duurzaamheidsaspecten en verkeersveiligheid met elkaar te verweven. In Flanders Port Area maken we werk van de strategische visienota zeehavens. Flanders Inland Shipping Network zet in op het verder ontwikkelen van de binnenvaart. Met het Pendelplan bieden we een faciliterend kader voor de aanpak van de mobiliteitsproblematiek in het woon-werkverkeer.

FLANDERS LOGISTICS

De unieke combinatie van geografische ligging en deskundigheid maakt van Vlaanderen de logistieke draaischijf van Europa. In het project Flanders Logistics slaan de logistieke sector en de Vlaamse Regering de handen in elkaar om die positie verder te versterken en uit te bouwen.

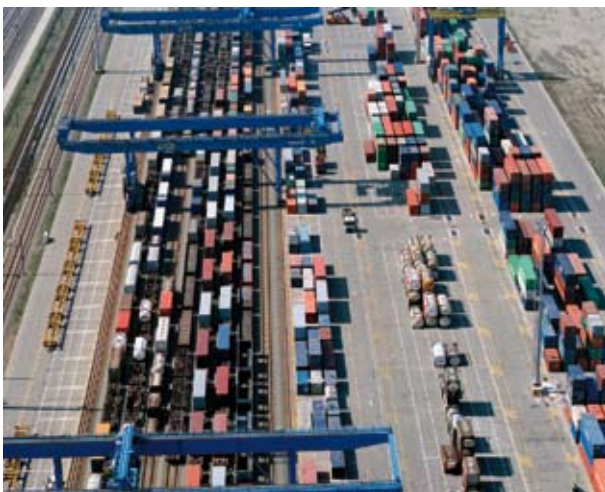
PROJECTINHOUD

De logistieke sector staat in Vlaanderen voor belangrijke uitdagingen. De concurrentie van naburige logistieke regio's is groot. De logistiek is geëvolueerd tot een hoogtechnologise sector die specifieke kennis en expertise vereist. Voor de Vlaamse welvaart en werkgelegenheid is de logistieke sector bovendien een sleutelsector. Daarom moeten nieuwe initiatieven om deze sector verder te optimaliseren en te valoriseren beleidsmatig worden ondersteund. Dat is het uitgangspunt van het project 'Flanders Logistics'.

Toekomstnota. Begin 2006 legde de bevoegde Vlaamse minister het oor te luisteren bij de spilfiguren van de logistieke sector. Die brainstormsessies resulteerden in de Toekomstnota: 'Flanders Logistics - bouwstenen voor de welvaart in Vlaanderen'. De nota bevat een integrale en duurzame visie voor de verdere uitbouw van de logistiek in Vlaanderen. 'Integraal', omdat werkgelegenheid, opleiding, mobiliteit, infrastructuur en ruimtelijke ordening met elkaar worden verweven. 'Duurzaam', omdat de nota de logistiek in Vlaanderen op duurzame wijze wil ontwikkelen en rekening wil houden met de belangen en zorgen van alle betrokken partijen. De uitdaging: het realiseren van groei in de logistieke sector zonder bijkomende negatieve milieueffecten te genereren.

Strategische thema's. Er werden 7 strategische thema's bepaald: het optimaliseren van de capaciteitsbenutting van de bestaande infrastructuur, het stroomlijnen van de regelgeving, het vormen van logistieke clusters, de alternatieve financiering van infrastructuurwerkzaamheden, het bevorderen van innovatie en onderzoek, het activeren van de logistieke arbeidsmarkt en doelgerichte communicatie. In elk van die thema's worden knelpunten en kansen met concrete acties en projecten in nauwe samenwerking met de sector aangepakt.

Overkoepelend platform. Op 24 mei 2007 werd samen met de sector en haar belangengroepen het startschot gegeven van Flanders Logistics. Het project werd doorgepraat met de logistieke 'captains of industry' en met vertegenwoordigers van het middenveld. Afstemming en samenwerking met de sector staan immers centraal: alleen zo kunnen knelpunten worden geïdenti-

ficeerd, acties opgezet en doeltreffende beleidsmaatregelen geformuleerd. Flanders Logistics wordt daardoor meteen ook het overkoepelende platform van alle initiatieven die de logistieke sector vooruithelpen.

Academische ondersteuning. Om de specifieke acties van Flanders Logistics in te bedden in een langetermijnvisie, werd het Wetenschappelijk Steunpunt Goederenstromen opgericht. Voor een periode van vijf jaar (2007-2011) zal het Steunpunt antwoorden formuleren voor de belangrijkste knelpunten in het goederenvervoer.

RESULTATEN

Intussen komen de deelprojecten, acties en initiatieven in de diverse strategische thema's op kruissnelheid.

Vrachtstromen verschuiven. Om een betere spreiding van goederenvervoer te realiseren, worden oplossingen gezocht om de beschikbare capaciteit van het wegennet op een meer optimale manier te gebruiken. Congestie doet zich immers vooral voor tijdens de piekuren. Door goederenstromen in de tijd te verschuiven kunnen de drukste momenten van de dag worden vermeden. De studie 'Optimalisering van de openingstijden van zeehaventerminals' past in dat opzet. De studie geeft aan dat een verschuiving van de vrachtstromen van de ochtendspits naar de latere ochtend en het middaguur, voordelen oplevert voor de volledige logistieke keten. Zo resulteert de verschuiving in terugverdieneffecten voor verschillende logistieke spelers. Momenteel worden de resultaten van de studie uitgetest in de praktijk aan de hand van twee concrete pilootprojecten met de bedrijven Bekaert en Volvo Logistics.

Stedelijke distributie. Daarnaast werd ook een studie afgerond die de kansen voor het fijnmazige netwerk - de stedelijke distributie - onder de loep neemt, met extra aandacht voor de toelevering van de kleinhandel of van bedrijven en winkels die bij de stad aanleunen. De studie houdt zowel rekening met het standpunt van de distributiesector als met het netwerk van KMO's. Proefprojecten zullen de getrokken lessen in de praktijk toetsen.

Imagoverbetering. Ook op het vlak van communicatie, draagvlakvorming en marketing wil Flanders Logistics sterk inzetten. De sector kampt immers met een imago probleem, wat het moeilijker maakt om geschikt personeel te rekruteren. Momenteel staat een sensibiliseringscampagne op stapel die het belang van de sector voor onze Vlaamse welvaart onderstreept. Ze wordt aangevuld met specifieke acties die jongeren of potentiële logistieke werknemers ertoe moeten aanzetten te kiezen voor een opleiding of baan in de logistiek.

Innovatie. Voor het strategische thema 'onderzoek en innovatie' werden specifieke tendensen en trends binnen de logistieke sector in kaart gebracht. Hieruit werden een aantal innovatieve pistes geselecteerd, zoals reverse logistics, groene logistiek, last mile logistics en waste logistics. Die zullen nu verder worden geanalyseerd met als doel optimalisaties binnen deze domeinen te realiseren.

Andere projecten. Ook voor de andere thema's staan projecten in de steigers, bijvoorbeeld om:

- het goederenvervoer te spreiden over de verschillende vervoerswijzen met speciale aandacht voor de veelbelovende mogelijkheden van onze waterwegen;
- de regelgeving verder te stroomlijnen;
- lege vervoerstromen te elimineren of tot een minimum te beperken;
- mogelijkheden te verkennen om bedrijven op bestaande bedrijventerreinen op logistiek vlak te laten samenwerken, zodat goederenstromen kunnen worden gebundeld;
- de curricula van bestaande opleidingen logistiek te toetsen aan de gewenste competenties van de sector, om te komen tot eventuele aanpassingen en bijstellingen in het opleidingsaanbod.

FLANDERS PORT AREA

De Vlaamse havens van Antwerpen, Zeebrugge, Gent en Oostende hebben zich ertoe verbonden nauwer samen te werken om hun economische slagkracht te verhogen. Daartoe is in maart 2007 het actieprogramma 'Flanders Port Area' opgezet. Een taskforce werkt samenwerkingsprojecten tussen de verschillende havens uit en volgt ze op.

SITUERING

Pijlers van Vlaamse welvaart. De vier Vlaamse zeehavens zijn de pijlers van onze welvaart. Een op acht jobs in Vlaanderen - ruim 252.000 jobs - hangt direct of indirect met de Vlaamse havens samen. De bedrijven in de vier havengebieden en hun toeleveranciers zorgen voor 15% van de toegevoegde waarde die de Vlaamse economie elk jaar voortbrengt.

Dat krijgen we niet zonder slag of stoot bij elkaar. Havens hebben ruimte nodig. De weerslag op de mobiliteit en het milieu moet tot een minimum worden beperkt. En we moeten investeerders en klanten blijven aantrekken door onze troeven uit te spelen: een unieke ligging, een uitstekende dienstverlening, productieve werknemers, goede verbindingen met het hinterland.

Gemeenschappelijke uitdagingen. Onze vier Vlaamse havens moeten dat in eerste instantie elk voor zich weten waar te maken. Tegelijk staan ze voor gemeenschappelijke uitdagingen. Hun imago bij het brede publiek kan nog worden versterkt. In elke haven is men op zoek naar geschikte arbeidskrachten. De soms ingewikkelde regelgeving speelt elke haven wel parten. De ontwikkeling van performante informatie- en communicatienetwerken is voor elke haven van levensbelang, net zoals een behoorlijke ontsluiting via weg, spoor en binnenvaart.

Concurrentie tussen havenregio's. Daarom speelt de concurrentie zich niet alleen af tussen de havens, maar ook tussen de Nederlandse, Duitse, Franse en Vlaamse havenregio's. Binnen elke regio werken de havens samen om de koek - de trafieken, de toegevoegde waarde en de werkgelegenheid in de regio - te vergroten. Initiatieven als Holland Ports, Seaports of Niedersachsen, Ports de France spelen daarop in. De Vlaamse havenregio kon niet achterblijven.

PROJECTINHOUD

Samenwerking en concurrentie sluiten elkaar niet uit. Rederijen werken samen in allianties. Goederenbehandelaars baten samen terminals uit. Logistieke bedrijven bundelen hun krachten. Dat was ook nodig in het Vlaamse havenlandschap.

Structurele ondersteuning. Met Flanders Port Area willen alle partners in het Vlaamse havenlandschap - de vier havenbedrijven, de Vlaamse overheid en de private havengemeenschappen - hun uitdagingen gezamenlijk aanpakken. Ze willen hun inspanningen bundelen en versterken en positieve ervaringen met elkaar uitwisselen. Flanders Port Area biedt structurele ondersteuning voor de dynamiek van onze vier Vlaamse havens.

Taskforce. De eerste stappen zijn gezet. Een Rondetafel bekrachtigde op 8 maart 2007 de basisprincipes en de thema's waarover wordt gewerkt. Nadien is een taskforce aan het werk gezet, die concrete actieplannen uitwerkt en opvolgt. De Vlaamse minister bevoegd voor havens trekt 1 miljoen euro budget uit in 2007 en 2008 voor de uitvoering van deze concrete actieplannen

Overzicht acties. Een greep uit de meest in het oog springende acties tot nu toe:

- Tegen januari 2008 wordt de basis gelegd om het merk Flanders Port Area op de (wereld)kaart te zetten. Dat moet de merknamen van de individuele havens ondersteunen en versterken;
- Tegen eind 2007 wordt een gedragscode voorbereid, met daarin de spelregels die de vier havens op het gebied van export en promotie zullen respecteren. Daarnaast komt er permanent overleg tussen alle instanties die bezig zijn met marketing en promotie, zodat hun initiatieven elkaar zoveel mogelijk versterken;
- Er wordt onderzocht hoe communicatie- en informatienetwerken de havens en de havengebonden bedrijven kunnen helpen om hun dienstverlening performanter te maken.
- Campagnes moeten het grote publiek meer vertrouwd maken met de havens. Zo wordt op 5 juli 2008 voor het eerst een havendag georganiseerd, waarop alle Vlaamse havens tegelijk hun deuren openen. De havendag wordt gecombineerd met een jobbeurs;
- De regelgeving en procedures op het gebied van douane, milieuvergunningen en stedenbouwkundige vergunningen worden zoveel mogelijk vereenvoudigd. Dat moet de havens in staat stellen korter op de bal te spelen wanneer nieuwe investeerders zich aandienen. Tegelijk moet het de rechtszekerheid verhogen;

- Het beleid voor het aantrekken van watergebonden bedrijven langs de bevaarbare waterwegen in het hinterland zal nog beter worden afgestemd op de activiteiten in de havens. En er wordt een permanent overleg opgestart tussen de marktprospectoren van de havens en die van de binnenwateren.

Al die initiatieven moeten ertoe bijdragen dat de Vlaamse havens nog sterker gewapend zijn om de concurrentie met naburige havenregio's aan te gaan. Zelf kunnen ze er alleen maar bij winnen. En de positie van Vlaanderen als poort tussen Europa en de rest van de wereld zal nog worden versterkt.

FLANDERS INLAND SHIPPING NETWORK (FISN): DE BINNENVAART BETER OP DE KAART ZETTEN

Als milieuvriendelijke transportmodus heeft de binnenvaart een mooie toekomst voor de boeg. Het initiatief Flanders Inland Shipping Network (FISN) wil in overleg met de sector de binnenvaart verder ontwikkelen en zo de logistieke troeven van Vlaanderen optimaal benutten.

PROJECTINHOUD

Uitdagingen. Het FISN wil antwoorden formuleren op de uitdagingen waarmee de binnenvaart zich geconfronteerd ziet. Daartoe legt het strategische doelstellingen vast en spreekt het acties af om de knelpunten weg te werken die het rendement van de binnenvaart belemmeren.

De binnenvaart moet als volwaardige, moderne transportmodus worden ingeschakeld in de logistieke keten. Hij biedt immers extra troeven om Vlaanderen te promoten als de ideale vestigingsplaats voor logistieke activiteiten. Daarvoor moeten we natuurlijk eerst de knelpunten aanpakken: het ontbreken van een communicatienetwerk, de drempels bij instroom in het beroep van binnenschipper, het tekort aan kleine schepen, enzovoort.

Kansen. Natuurlijk wil het FISN ook de opportuniteiten en voordelen van de binnenvaart beter uit de verf doen komen. De binnenvaart is immers de meest milieuvriendelijke transportmodus. Omdat hij per vervoerde ton lading het laagste aantal liter fossiele brandstof gebruikt, helpt hij de CO₂-uitstoot beperken. De binnenvaart heeft natuurlijk ook de grote troef dat er nog vrije en beschikbare capaciteit is.

RESULTATEN

Op de eerste Ronde Tafel van het FISN in april 2007, zijn alle binnenvaartactoren en de Vlaamse overheid het eens geworden over zes strategische doelstellingen. Ze worden vertaald in concrete acties, die worden teruggekoppeld en verfijnd in overleg met de sector. Dat gebeurde onder meer op de tweede Ronde Tafel in november 2007.

Samenwerking met zeehavens. Volgens de prognoses zal de containertrafiek in de zeehavens de komende jaren spectaculair stijgen. Om die verwachte groei het hoofd te kunnen bieden, moet alle vervoersinfrastructuur optimaal benut worden - ook de binnenvaart. Onze Vlaamse zeehavens kunnen niet zonder de binnenvaart en omgekeerd.

De Vlaamse overheid liet bij alle betrokken actoren alvast een analyse uitvoeren van de problematiek van de kleine volumes containerbinnenvaart. Daar wordt nu een vervolg aan gebreed: een kosten-batenanalyse voor concrete oplossingen in of buiten het havengebied, zoals het clusteren van containers. Parallel met de vervolgstudie zullen de actoren overleggen om randvoorwaarden zoals de afhandelingscondities voor de binnenvaart te verbeteren. De vervolgstudie kost 95.000 euro.

Innovatieve transportconcepten. Vlaanderen beschikt over een fijnmazig netwerk van waterwegen. Om historische redenen is de vervoerscapaciteit van sommige waterwegen beperkt tot schepen met een tonnenmaat van 1.000 ton of minder. Bedrijven die aan zulke kleine waterwegen liggen, hebben vaak specifieke problemen met de afhandeling. Specifieke projecten zoals Waterslag, Kraanschip en Agroship moeten daar innoverende oplossingen voor suggereren.

Zo zou een kraanschip containers maar ook andere goederen kunnen ophalen of lossen bij bedrijven die zelf niet over een uitgebouwde kade en kraan beschikken. Momenteel wordt het in de vaart brengen van een kleiner kraanschip (1.350 ton) voorbereid. Voor de investeringen, de opstartkosten voor de exploitatie en de studiebegeleiding staat voor 2008 het bedrag van 470.000 euro op de begroting. Daarnaast wordt gezocht naar Europese subsidiëring.

Binnenvaart nog milieuvriendelijker. Door met emissiearme motoren te varen op de Vlaamse waterwegen kan de uitstoot van CO₂ fors worden gereduceerd. Meteen wordt zo het imago van de binnenvaart als milieuvriendelijke transportmodus versterkt. Daarom besloot de Vlaamse overheid drie jaar lang 350.000 euro te reserveren voor binnenvaartondernemers die naar emissiearme motoren willen overstappen. Omdat de sector die overstap sneller wil realiseren, trekt de overheid het budget voor 2008 op tot 600.000 euro, zodat het hele programma in twee jaar tijd kan worden voltooid.

Binnenvaart in de etalage. Ondanks alle inspanningen wordt de binnenvaart nog veel te weinig beschouwd als een potentiële werkgever. Ook is hij nog niet genoeg gekend bij potentiële klanten. En bij het grote publiek is de binnenvaart nog grotendeels onbekend - en dus onbemind.

Bedrijven die zich afvragen hoe de binnenvaart hun transportbehoefte kan helpen invullen, kunnen alvast transportdeskundigen in de arm nemen. Zij zullen de lopende initiatieven van de Vlaamse overheid helpen vertalen naar de specifieke vraag. Ook in 2008 wordt daarvoor ruim 500.000 euro uitgetrokken.

Het grote publiek wordt uitgenodigd om positief mee te denken met de binnenvaart. Om ideeën te verzamelen en die in concrete acties om te zetten, is een mailadres aangemaakt: mijnbinnenvaartidee@vlaanderen.be. Op die manier kan een breed publiek met Flanders Inland Shipping Network samenwerken.

HET PENDELFONDS: VOOR EEN DUURZAMER WOON-WERKVERKEER

Ons woon-werkverkeer moet duurzamer. Het aandeel van de auto moet dalen, het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer moet stijgen. Om daar concreet werk van te maken, is het Pendelfonds opgericht, naast diverse andere maatregelen en instrumenten. Het Pendelfonds subsidieert projecten die een vlot en duurzaam woon-werkverkeer bevorderen.

PROJECTINHOUD

Het Pendelfonds past in het Pendelplan dat de Vlaamse minister van Mobiliteit eind 2005 heeft voorgesteld. Dat Pendelplan bundelt heel wat maatregelen om het pendelverkeer te verbeteren en duurzamer te maken. Eén van die maatregelen is de oprichting van een Pendelfonds. Dat legt de vinger op een zere wonde. Tot nu toe trok de Vlaamse overheid namelijk alleen geld uit voor de opmaak van bedrijfsvervoersplannen, maar niet voor de concrete acties die in zo'n plan zijn opgenomen. Daardoor bleef het duurzame woon-werkverkeer vaak dode letter.

Pilootprojecten. Het Pendelfonds kan duurzame pilootprojecten voor het woon-werkverkeer financieren. Op die manier wil het actoren - sociale partners, bedrijven, lokale overheden - warm maken om innoverende mobiliteitsmaatregelen te nemen.

Voor wie? Bedrijven en bedrijvengroepen kunnen een subsidie aanvragen als ze hun werknemers een nieuwe vorm van woon-werkverkeer aanbieden, op een bedrijventerrein nieuwe infrastructuur realiseren of andere acties opzetten die het woon-werkverkeer van hun werknemers vooruithelpen. Ook lokale en provinciale overheden en andere publieke instellingen kunnen een subsidie aanvragen. Ze moeten dan wel samenwerken met privépartners.

Criteria. Om subsidie van het Pendelfonds te kunnen krijgen, moeten de projecten passen in het Pendelplan. Ze worden gedragen door een samenwerkingsverband, waarin elke partner zijn verantwoordelijkheden neemt. De projecten moeten het woon-werkverkeer naar en van de betrokken bedrijven duurzamer doen verlopen. Ze kunnen maatregelen bevatten om het fietsverkeer en openbaar vervoer te bevorderen, vernieuwende concepten van collectief bedrijfsvervoer ontwikkelen of nieuwe vormen van werkorganisatie implementeren.

Procedure. Elk jaar worden twee projectoproepen gelanceerd. De dossiers worden ingediend bij de begeleidingscommissie, die werd geïnstalleerd in de schoot van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen. Projectvoorstellen worden, voorafgaand aan de indiening, voorgelegd aan het provinciale Mobiliteitspunt. Dat is een samenwerkingsverband tussen De Lijn, de betrokken provincie en het Vlaamse Gewest. Dat Mobiliteitspunt begeleidt de indiener bij de opmaak van het dossier en eventueel ook bij de uitvoering ervan. De begeleidingscommissie analyseert en beoordeelt de projectdossiers.

Cofinanciering. De financiering van de goedgekeurde projecten gebeurt volgens het principe van cofinanciering (1 euro voor 1 euro). Van de bedrijven wordt dus een financieel engagement verwacht. Projecten kunnen maximaal 4 jaar subsidies krijgen. In 2007 was er 8,29 miljoen euro voorzien in het Pendelfonds. In 2008 en 2009 komt daar telkens 2,74 miljoen euro bij voor nieuwe projecten.

RESULTATEN

Elf projecten in 2007. Op 1 maart 2007 werd de eerste oproep in kader van het Pendelfonds gelanceerd. Op basis van het advies van de begeleidingscommissie besliste de Vlaamse minister van Mobiliteit 11 projecten te subsidiëren. Daarvoor werd 5,5 miljoen euro uitgetrokken. De 11 geselecteerde projecten richten zich rechtstreeks op 32.000 werknemers. De projecten bevatten infrastructurele ingrepen, organiseren gemeenschappelijk vervoer of stimuleren fietsgebruik, carpooling of vanpooling.

Voorbeelden. Zo organiseert Voka - Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland een nieuw bedrijfsoverschrijdend concept voor gemeenschappelijk collectief vervoer voor 6 grote bedrijven

(Degussa, Solvay, Monsanto, Bayer, Ineos, Lanxess) in de haven van Antwerpen. In het project Woonwerkmobiel werken drie bedrijven in Midden-West-Vlaanderen samen aan de ontwikkeling van een fietspool, carpooling, vanpooling en een shuttledienst. De verbeterde bereikbaarheid ten gevolge van het nieuwe vervoersaanbod, zorgt er tevens voor dat openstaande vacatures zullen worden ingevuld.

In Leuven stelt het project 'Woonwerk Dienstfiets' 1000 dienstfietsen ter beschikking. De projecten 'Snelweg voor Drongen I' en 'Baanbrekend pendelen naar de Gentse haven' zetten sterk in op mobiliteitsmanagement. Op de betrokken bedrijventerreinen coördineren mobiliteitsmanagers de verschillende acties, waarvoor ze onder meer samenwerken met het Gentse project Max Mobiel. Dat zet sinds januari 2006 pendelbusjes in van de Gentse stations naar de omliggende bedrijventerreinen.

Het OCMW van Genk, Ford en Ugine & ALZ Belgium verbeteren met het project 'Genk Industrie Beter Mobiel' de bereikbaarheid van het bedrijventerrein met twee pendelbusjes en 30 pendelfietsen. Er wordt gezorgd voor extra fietsenstallingen en douches, en U&A realiseert ook extra faciliteiten voor carpoolers. Met De Lijn wordt bekeken hoe de bestaande buslijnen kunnen worden verbeterd.

TOEKOMST

Het is de bedoeling om elk jaar twee oproepen voor projectvoorstellen te lanceren. Zo zullen steeds meer 'projecten op maat' worden opgestart. Sommige projecten zullen een voortrekkersrol spelen, andere zullen bestaande initiatieven versterken.

Op termijn moeten die vernieuwende projecten in heel Vlaanderen een modal shift in het woon-werkverkeer helpen realiseren. Doordat ze de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen verhogen, spelen ze ook in op de mobiliteitsnoden van werkzoekenden, zodat ze vacatures sneller kunnen helpen invullen.

THEMA 4: DE OVERHEID IN ACTIE

INLEIDING

HUIDIGE SITUATIE

De Vlaamse overheid beoogt met het zogenaamde reguleringsmanagement een meer heldere en eenvoudiger regelgeving. Administratieve lastenverlaging is daarbij essentieel. Elke stijging van administratieve lasten veroorzaakt door een Vlaams decreet of besluit, moet gecompenseerd worden door een even grote daling van bestaande administratieve lasten. In 2006 bleek dat er in totaal voor 2,9 miljoen euro administratieve lasten bijgekomen waren. Daar staat tegenover dat er ook voor 26,8 miljoen euro lasten zijn verdwenen. Dat kwam vooral bedrijven ten goede (17,6 miljoen euro minder lasten). In totaal werd in 2006 dus voor 23,9 miljoen euro aan administratieve lastenvermindering gemeten.

Een efficiënte overheid communiceert op vlotte wijze met bedrijven en burgers. Anno 2006 gebruikte 60% van de Vlaamse bedrijven e-governmentdiensten. Dat is iets minder dan het Europese gemiddelde (EU-25 = 64%). Nog in 2006 gebruikte 27% van de Vlaamse burgers het internet om met de overheid in contact te komen (EU-25 = 24%).

De Vlaamse overheid creëerde met de Vlaamse Infolijn een centraal punt waar burgers en bedrijven terecht kunnen voor allerlei informatie van de Vlaamse overheid. In 2006 waren er bijna 1,2 miljoen contacten, grotendeels via de telefoon. Andere kanalen zoals de vernieuwde portaalsite, creëren nog meer mogelijkheden om de informatie van de overheid te ontsluiten.

UITDAGING

Het vierde thema is de slagkracht van de Vlaamse overheid.

Gezaghebbende organisaties zoals de OESO erkennen dat Vlaanderen en de Vlaamse administratie op de goede weg zijn, en dat met het project Beter Bestuurlijk Beleid een flinke vooruitgang werd geboekt. Nu de interne structuren zijn hervormd, moeten we werken aan de cultuur: we moeten de klantvriendelijkheid verbeteren en de kwaliteit en efficiëntie van de dienstverlening optimaliseren.

Door dienstverleningscharters op te maken, willen we de klantgerichtheid en oplossingsgerichtheid van de overheid versterken. In strategische contracten met de 13 centrumsteden willen we steden die grote projecten aanvatten een geïntegreerd aanspreekpunt bezorgen. Vorig jaar ging het MAGDA-platform van start. MAGDA staat voor MAXimaal Gegevens Delen tussen Ad-

ministraties. Dit platform is het technologische instrument om het principe van de eenmalige gegevensopvraging te realiseren.

CHARTERS VOOR KLANTGERICHTE EN CORRECTE DIENSTVERLENING

Burgers en ondernemingen moeten duidelijk weten wat ze van een overheidsdienst kunnen verwachten. Ook de dienst zelf moet weten wat van hem verwacht wordt. Een dienstverleningscharter waarin de dienstverleningsnormen zijn vastgelegd, is daarvoor een uitstekend instrument. De Vlaamse Regering heeft een algemeen charter goedgekeurd, dat nu door overheidsdiensten wordt vertaald in operationele charters.

PROJECTINHOUD

Algemeen dienstverleningscharter. Op 15 december 2006 keurde de Vlaamse Regering een algemeen dienstverleningscharter goed. Daarmee wil de overheid communiceren over de kwaliteitsverbeteringen die ze voor haar klanten nastreeft. Met dat charter kan ze haar klanten duidelijk maken waarop zij recht hebben.

Wat in het algemene dienstverleningscharter is vastgelegd, moet de overheid aan haar gebruikers garanderen. Zo weerspiegelt het de principes waar de Vlaamse overheid voor staat: respect voor de rechtsstaat, gelijkheid en neutraliteit van de administratie, efficiëntie, effectiviteit, respect voor de persoonlijke levenssfeer en klantvriendelijkheid.

Operationele charters. Het algemene charter vormt een startpunt voor de verdere uitrol van operationele charters of kwaliteitshandvesten. De gebruikers van overheidsdiensten hebben immers weinig boodschap aan algemene principes. Ze willen vooral weten wat ze in een concreet geval kunnen en mogen verwachten. Daarom kunnen de entiteiten beter een eigen charter maken, op maat van de eigen organisatie. Een eerste reeks pilootprojecten is opgestart in VDAB, Flanders Investment and Trade en Jobpunt Vlaanderen.

RESULTATEN

Algemeen dienstverleningscharter. De normen die in het algemene dienstverleningscharter zijn vastgelegd, moeten van de Vlaamse overheid een klantgerichte en correcte dienstverlener

maken die werk maakt van klantenmanagement en kwaliteitsbewaking. De goedgekeurde tekst van het charter is te vinden op www2.vlaanderen.be/ned/sites/integriteit/dienstverlenings-charter.htm.

Op verschillende fronten werd het voorbije jaar rond het dienstverleningscharter gewerkt: er gebeurden studies, er liepen experimenten in drie organisaties en er werden buitenlandse voorbeelden bestudeerd.

Pilootprojecten operationele dienstverleningscharters. De VDAB heeft op basis van zijn pilootproject onder meer een garantiekaart voor de werkwinkels uitgewerkt die in 2008 zal worden geïmplementeerd. Flanders Investment and Trade heeft het algemene charter vertaald in een eigen charter.

Intussen wordt de Vlaamse overheid zowel in eigen land als in Nederland uitgenodigd om de Vlaamse projectervaringen te komen toelichten.

TOEKOMSTVISIE

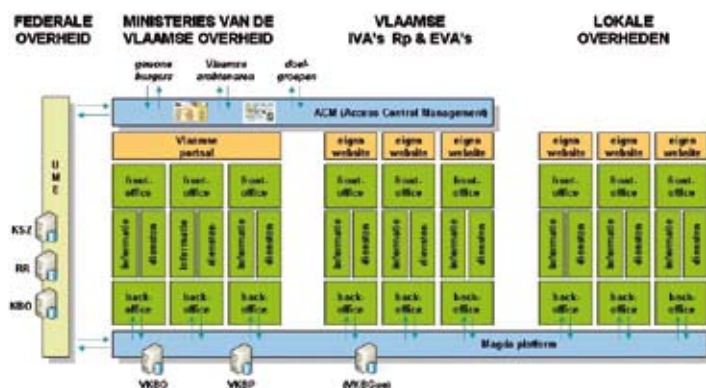
Handleiding. De experimenten van 2007 worden momenteel gebundeld in een handleiding met de bedoeling volgend jaar een tweede golf van dienstverleningscharters te lanceren. Het is immers de bedoeling dat zoveel mogelijk entiteiten met externe contacten een dienstverleningscharter als kwaliteitshandvest gaan hanteren. De handleiding wil overheidsorganisaties wijzen op de mogelijkheden die een dergelijk charter biedt. Uiteraard wil ze een leidraad vormen voor entiteiten die zelf een traject willen opstarten.

De handleiding wordt een internetpublicatie waar de informatie in eenvoudig consulteerbare vorm ter beschikking wordt gesteld. De input voor de handleiding wordt momenteel bottom-up verzameld bij alle partners die het voorbije jaar bij dit project betrokken waren.

Ook voor lokale besturen. Met de handleiding zal de Vlaamse overheid ook geïnteresseerde lokale besturen ondersteuning kunnen bieden.

MAGDA: EENMAAL INVOEREN, MAXIMAAL DELEN

MAGDA - MAXimaal Gegevens Delen tussen Administraties - geeft Vlaamse overheidsdiensten toegang tot federale gegevensbronnen en stelt hen in staat ook onderling gegevens uit te wisselen. Dankzij MAGDA winnen burgers, bedrijven en overheid tijd en werken ze prettiger en efficiënter.

PROJECTINHOUD

Traditioneel vroegen overheidsdiensten bij hun klanten - burgers en bedrijven - telkens opnieuw informatie op die een andere overheidsdienst al eerder had opgevraagd en opgeslagen. Dat bezorgde die klanten veel onnodige administratieve overlast. Bovendien moesten die papieren formulieren nog ingetikt en verwerkt worden, wat vaak minder betrouwbaar was dan wanneer die informatie rechtstreeks bij een authentieke bron werd gehaald.

Maximaal gegevens delen. Om de Vlaamse overheidsdiensten toegang te geven tot de bestaande federale authentieke gegevensbronnen en om hen in staat te stellen onderling vlot gegevens uit te wisselen, is het MAGDA-project opgezet. MAGDA staat voor **MA**ximaal **GE**gevens **DE**len tussen **AD**ministraties. Dat is in een notendop het doel van het MAGDA-project én het principe achter het gelijknamige ICT-platform. MAGDA werd ontwikkeld door de Coördinatiecel Vlaams E-government, kortweg CORVE.

EAI-platform. MAGDA is geen software, maar een stel diensten voor gegevensuitwisseling tus-

sen overheidsdiensten. In vaktermen noemen we het MAGDA-platform een EAI-oplossing (Enterprise Application Integration). Het is een cruciaal onderdeel van het Magda-programma, dat **MAximale GegevensDeling** tussen **Administraties** stimuleert.

Voordelen. De Vlaamse overheid hoeft niet meer te vragen wat zij direct of indirect al weet. Het Magda-platform wisselt immers vlot gegevens uit tussen de bestanden van federale en Vlaamse diensten, overheidsinstellingen en veldorganisaties. Het zorgt ervoor dat die informatiestroom nergens vastloopt. Ook niet als de gegevensbron van de uitwisselende partijen een andere structuur heeft of als hun toepassingen een verschillende opzet hebben. Uiteraard wordt bij privacy-gevoelige informatie vooraf nagegaan of de uitwisseling ervan toegestaan is volgens de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Ook wordt extra werk gemaakt van een stevige beveiliging.

RESULTATEN

Verrijkte KBO. MAGDA is operationeel sinds februari 2006. De eerste grote troef was de Verrijkte Kruispuntbank Ondernemingen (VKBO) die de gegevens uit de federale KBO verrijkt met gegevens over dat bedrijf uit RSZ, Staatsblad en Nationale Bank. De adressen van die bedrijven krijgen een geo-codering zodat ze voortaan ook vlot en accuraat op een kaart gesitueerd kunnen worden. Dat stelt een gemeente in staat om bijvoorbeeld alle bedrijven op de hoogte te brengen van grote openbare werkzaamheden. De administraties die vooral bedrijven als doelgroep hebben, gebruiken nu de VKBO om de basisinformatie over dat bedrijf op te zoeken.

Persoonsinformatie. Ook op het gebied van persoonsinformatie zijn er al enkele projecten operationeel. Zo kan men een studietoelage online aanvragen, met een veel kortere vragenlijst dan vroeger. Via het MAGDA-platform kan De Lijn nu de gezinssituatie rechtstreeks opvragen. Vroeger moest een klant die korting op een Buzzy Pas wilde krijgen eerst langs de gemeentelijke administratie om een attest van gezinssamenstelling op te halen. De Vlaamse onderwijsadministratie kan sinds dit jaar de identiteit van alle studenten tussen 18 en 25 rechtstreeks aan de juiste kinderbijslagkas bezorgen. Dat maakt 240.000 attesten overbodig, of 480.000 brieven (telkens een brief om het attest op te vragen en brief om het op te sturen).

TOEKOMST

Decreet. De Vlaamse minister van Bestuurszaken bereidt een decreet voor dat alle Vlaamse administraties ertoe verplicht om eerst na te gaan of ze de informatie die ze nodig hebben niet bij een authentieke bron kunnen ophalen. Tegelijk voorziet dit decreet in een structuur voor

de nog op te richten Vlaamse bronnen. Het zou goed zijn als bijvoorbeeld de informatie over milieuvergunningen ook door andere administraties (of veiligheidsdiensten) kan worden geconsulteerd.

Lokale besturen. Vanaf 2008 wordt ook de nu nog prille samenwerking met de lokale besturen versterkt. De gemeenten en provincies mogen CORVE laten weten hoe het Vlaams E-government hun dienstverlening kan ondersteunen. In de mate van het mogelijke zal het Vlaams E-government ook op dat vlak initiatieven ondernemen.

STADSCONTRACTEN MET DE 13 CENTRUMSTEDEN

Stadscontracten passen in de ambitie van Vlaanderen om te komen tot een betere interbestuurlijke samenwerking met de steden, een efficiëntere besluitvorming en een meer integrale aanpak van belangrijke stedelijke dossiers. Een stadscontract is de uitdrukking van de globale visie op de duurzame ontwikkeling van de stad en de financiële en administratieve ondersteuning daarvan door de Vlaamse overheid. In 2007 sluit de Vlaamse Regering met elk van de 13 centrumsteden een stadscontract.

PROJECTINHOUD

Steden zijn de motor van de economische welvaart en van maatschappelijke en culturele vernieuwingen. Als ze erin slagen inclusieve projecten op te zetten en daarin verscheidene gewenste effecten te integreren, moeten ze in de Vlaamse overheid een partner vinden die op dezelfde inclusieve en gecoördineerde manier werkt. Stadscontracten zijn voor de Vlaamse Regering een vernieuwend instrument om te komen tot een vlottere interbestuurlijke samenwerking en een effectieve, snellere en meer klantgerichte dienstverlening. Dit verkort de besluitvorming en verhoogt de kwaliteit ervan.

Gemeenschappelijk en specifiek. Op 20 juli 2006 besliste de Vlaamse Regering om met elk van de 13 centrumsteden een stadscontract af te sluiten. In 2007 maakte ze daar effectief werk van. De stadscontracten gelden voor een periode van 6 jaar (2007-2012). Eind 2009 worden ze tussentijds geëvalueerd.

De stadscontracten bestaan uit twee delen. In het algemene deel 'Ruimte creëren voor lokaal

maatwerk' doen de steden gezamenlijke voorstellen om Vlaamse beleidsdomeinen geïntegreerd in te zetten voor een beter uitvoerbaar lokaal beleid.

In het specifiek deel 'Integrale stadsprojecten verdienen inclusieve Vlaamse engagementen' doet elke stad aparte voorstellen om de afstemming met het Vlaams Gewest te verbeteren. Het doel is om de timing en de meerjarenplanning van het Vlaams Gewest af te stemmen op die van de steden.

Focus op wonen. Voor het algemene gedeelte hebben de 13 steden beslist om één gemeenschappelijk voorstel in te dienen: Wonen. Er komt een Overlegforum Wonen waarin naast ambtenaren en politici uit de steden ook de bevoegde kabinetten en Vlaamse ambtenaren, de VVSG en het Kenniscentrum Vlaamse Steden vertegenwoordigd zijn.

Specifieke voorstellen. Voor het stadsspecifieke luik werden door de 13 centrumsteden 16 voorstellen ingediend. Tien steden dienden één voorstel in; Antwerpen, Gent en Genk elk twee.

Stad	Project
Aalst	Multifunctioneel evenementencomplex met regionale uitstraling
Antwerpen	Ontwikkeling Petroleum Zuid
Antwerpen	Heraanleg Scheldekaaien
Brugge	Economische en ecologische ontsluiting van Brugge (N31 en Ommevaart)
Genk	C-Mine: Herbestemming mijnsite Winterslag
Genk	Waterschei: hoogwaardig bedrijvenpark en wetenschapspark
Gent	Oude Dokken en Handelsdokbrug: reconversie van oude dokken tot waterfront-wijk
Gent	Gent The Loop: ruimte voor bedrijvigheid op site rond Flanders Expo
Hasselt	De Blauwe Boulevard: herwaardering stadsdeel Kanaalkom
Kortrijk	Hoog Kortrijk: integratie ziekenhuissite; optimaliseren van de Noord-Zuidverbinding
Leuven	Herontwikkeling Vaartkom Leuven
Mechelen	Wegbypass Arsenaalsite als ruggengraat voor ontwikkeling Arsenaalgebied.
Oostende	Uitwerking strategische visie voor Oostende als centrumstad aan de kust
Roeselare	Nieuwe openbare bibliotheek als kennis-, informatie- en leercentrum

Sint-Niklaas	Voltooing stadsring
Turnhout	R13 en uitwerking Stedelijk Plateau

RESULTATEN

De voorstellen van de steden werden in een interactief proces tussen Vlaamse ambtenaren, kabinetten en de 13 steden verder uitgewerkt. Tijdens die adviesfase is voor enkele dossiers al veel vooruitgang geboekt. Intensief overleg met de steden maakte de nood aan een integraal beleid voor multidisciplinaire projecten duidelijk.

De stadsspecifieke projecten gaan voornamelijk over de ontwikkeling en ontsluiting van nieuwe of te vernieuwen stadsdelen. Zowel inhoudelijk als budgettair ligt het zwaartepunt bij de beleidsdomeinen Mobiliteit en Openbare Werken en Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.

Na een jaar van veelvuldig overleg tussen de steden en de Vlaamse overheid, zijn de stadscontracten begin december 2007 door alle 13 stadsbesturen goedgekeurd. Op 21 december worden de stadscontracten ter ondertekening aan de voltallige Vlaamse Regering voorgelegd. De Vlaamse minister bevoegd voor het Stedenbeleid staat in voor de opmaak en opvolging van de stadscontracten en ziet er op toe dat met betrekking tot de ingediende projecten een samenhangend Vlaams beleid wordt gevoerd. Jaarlijks wordt een rapport over de voortgang van de stadscontracten aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

TOEKOMST

De stadscontracten zijn cruciaal voor de verdere ontwikkeling van de steden. Ze vormen een toetssteen voor een betere interbestuurlijke samenwerking en voor een meer integrale aanpak van belangrijke stedelijke dossiers. Bovendien zijn ze belangrijk voor het vertrouwen dat de steden in de Vlaamse Regering stellen. Daarom wordt de uitvoering van de stadscontracten een belangrijk speerpunt van het Vlaamse Stedenbeleid.

Expertise. Om een degelijke opvolgings- en begeleidingsstructuur op te zetten, wordt de nodige expertise aangetrokken. Het algemene deel wordt opgevolgd door het Overlegforum Wonen. Per stadsspecifiek voorstel wordt een gemengd Vlaams - stedelijk begeleidingsteam opgericht dat minstens om de drie maanden bijeenkomt. Om de voortgang van de projecten te kunnen monitoren, wordt een digitaal platform opgezet.

THEMA 5: DUURZAME ONTWIKKELING

INLEIDING

HUIDIGE SITUATIE

Tussen 1990 en 1998 steeg de energie-intensiteit van de Vlaamse economie met 13,7 %. Sinds het einde van de jaren negentig wordt de Vlaamse economie minder energie-intensief en is terug het niveau van 1990 bereikt. Dat wil zeggen dat het energieverbruik minder snel toeneemt dan de waarde van alle goederen en diensten die we produceren. Dat is het gevolg van een efficiëntere productie met minder energieverbruik maar ook van de groeiende tertiairsering van de economie.

Toch heeft Vlaanderen nog een weg af te leggen: in 2005 hadden we immers de hoogste energie-intensiteit in de EU -15. Dat komt door de relatief sterke aanwezigheid van energie-intensieve bedrijfstakken zoals chemie, ijzer en staal en voeding, die sterk exportgericht zijn.

Broeikasgassen zijn een belangrijke oorzaak voor de verandering van ons klimaat. In 2006 lag de uitstoot van broeikasgassen in Vlaanderen met 2% voor het eerst onder het niveau van het referentiejaar 1990. Vlaanderen moet in het kader van de Kyoto-doelstelling in de periode 2008-2012 de broeikasgasemissies reduceren met 5,2% ten opzichte van 1990. De energiesector, de industrie, transport en gebouwen zijn verantwoordelijk voor het grootste deel van de broeikasgasemissies.

Bodemsanering blijft een aandachtspunt van de Vlaamse overheid. Volgens het MINA-plan 3 moest tegen eind 2007 voor circa 2.450 gronden met historische bodemverontreiniging een saneringsprocedure worden opgestart. Maar begin 2007 werd dit programma reeds ruimschoots gerealiseerd en werd al voor 2.694 van die gronden een saneringsprocedure ingeleid.

UITDAGING

Samen de toekomst winnen kan maar op één voorwaarde: als we ook voor Vlaanderen het concept van duurzame ontwikkeling als rode draad hanteren.

Welvaartscreatie is slechts mogelijk als we voor een duurzame leefkwaliteit zorgen en ook oog hebben voor de behoeften van de toekomstige generaties, niet alleen in Vlaanderen, maar ook in de rest van de wereld.

We moeten voldoende investeren in de integratie en coherentie van economische ontwikkeling,

sociale vooruitgang en ecologisch evenwicht. Duurzame ontwikkeling is een opdracht en een uitdaging voor iedereen: de beleidsmakers, het bedrijfsleven, de consumenten, en de burgers. Ze raakt alle facetten van het maatschappelijk en economisch handelen. Daarom is het nodig dat alle maatschappelijke stakeholders en belangengroepen er actief aan participeren, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheden. Om duurzame welvaart op te bouwen en te behouden, moeten we op het terrein samenwerken, geïnspireerd door een gezamenlijk gedragen basishouding.

Ook hier moeten we onze kennis, creativiteit en innovatievermogen aanspreken. We hebben ze hard nodig in de permanente zoektocht naar het juiste evenwicht tussen economische noden, sociale, culturele en gezondheidsnoden, en milieu- en natuurkwaliteit. Die creativiteit bewijzen we bijvoorbeeld door duurzaam om te springen met onze energiebehoeften, maar ook door de effecten van milieuvervuiling voor milieu, welzijn en gezondheid te voorkomen, te beperken en zo nodig te herstellen.

DE VLAAMSE KLIMAATCONFERENTIE: EEN BREED DRAAGVLAK VOOR DE STRIJD TEGEN DE KLIMAATOPWARMING

De opwarming van de aarde is een van de grootste milieu-uitdagingen van deze eeuw. De Vlaamse overheid wil de internationale akkoorden in de strijd tegen het broeikaseffect correct uitvoeren. Dat kan alleen als daarvoor een breed maatschappelijk draagvlak bestaat. De Vlaamse Klimaatconferentie is daarin gangmaker.

PROJECTINHOUD

Het Kyoto-protocol wil de uitstoot van broeikasgassen in 2008-2012 met gemiddeld 5,2% verminderen in vergelijking met 1990. De Vlaamse overheid heeft al heel wat inspanningen geleverd om dat doel te realiseren. Op 6 juni 2005 ging de Vlaamse Klimaatconferentie (VKC) van start, hét samenwerkingsplatform tussen de Vlaamse overheid, het maatschappelijke middenveld en andere actoren.

Breed draagvlak. Bedrijven, milieuorganisaties, vakbonden, wetenschappers en maatschappelijke organisaties nemen deel aan een intensief overlegproces. Deze nieuwe aanpak zorgt voor een breed draagvlak om de ambitieuze reductiedoelstellingen van het Vlaams klimaatbeleid te kunnen realiseren.

In de periode 2005-2007 heeft de VKC vooral nieuwe acties voorgesteld en bestaande maatregelen aangescherpt. Dat was nodig om tegen 2012 de Kyoto-doelstelling te kunnen halen.

Voortgangsrapport. Vanaf september 2007 is het tweede traject van de VKC gestart. Daarin wordt het eerste voortgangsrapport (VORA08) van het Vlaamse Klimaatbeleidsplan 2006-2012 voorbereid. De langetermijndoelen die na 2012 bereikt moeten worden, fungeren daarbij als richtpunt.

RESULTATEN

Startmoment. De VKC bracht op 6 juni 2005 275 vertegenwoordigers van alle maatschappelijke geledingen samen voor diepgaand overleg rond zeven verschillende klimaatgerelateerde thema's. De toenmalige Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu, Natuur en Energie engageerde zich in een intentieverklaring om - samen met de vertegenwoordigers van het middenveld - een maatschappelijk gedragen langetermijnvisie en strategie te ontwikkelen voor het Vlaamse klimaatbeleid.

Klimaatbeleidsplan. Enkele maanden overleg en creatief denken leverden 365 concrete aanbevelingen op en 12 prioriteiten. Die werden mee verwerkt in het nieuwe Vlaams Klimaatbeleidsplan 2006-2012. Dat stippelt de weg uit naar de Kyotodoelstelling.

Themawerkgroepen. De zeven vaste themawerkgroepen Innovatie, Bedrijven, Energie, Mobiliteit, Gebouwen, Landbouw en Strategie komen sinds de start van de Vlaamse Klimaatconferentie regelmatig samen om het beleid op te volgen en standpunten en voorstellen voor te bereiden.

Op vraag van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Energie werken de 7 themawerkgroepen van de VKC, in de periode september 2007-januari 2008, aan een tussentijdse evaluatie van het Vlaamse Klimaatbeleid. Die evaluatie zal een insteek zijn voor het eerste voortgangsrapport (VORA08). Op 26 november 2007 werd bovendien een focusdag rond mobiliteit en gebouwen georganiseerd. Innovatieve projecten uit binnen- en buitenland werden in de kijker gezet en vanuit alle mogelijke invalshoeken besproken om ze ook in Vlaanderen te realiseren.

Budget. De Vlaamse Regering had in het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2006-2012 684 miljoen euro uitgetrokken voor haar klimaatbeleid. Door het succes van een aantal maatregelen en nieuwe inspanningen is het voorziene budget voor klimaatprojecten intussen met 55% aangegroeid, tot meer dan 1 miljard euro. Daar komen nog eens de klimaatinvesteringen bij die lokale overheden, bedrijven en gezinnen als gevolg van het Vlaamse klimaatbeleid hebben gedaan.

Op de goede weg. Uit de voorlopige cijfers uit het Milieuraapport 2007 over de uitstoot van broeikasgassen in Vlaanderen blijkt dat de positieve dalende trend, die aan het begin van de legislatuur was ingezet, ook in 2006 nog voortduurt. In 2003 lag de uitstoot met 90,3 Mton nog 4% boven de uitstoot in 1990, terwijl het Kyotoprotocol juist een vermindering met 5,2% voorschrijft. In 2006 is de uitstoot intussen gedaald tot 85,1 Mton CO_{2-eq}, of 2% onder het niveau van 1990. De emissies evolueren dus duidelijk in de richting van de Vlaamse Kyotodoelstelling van 82,5 Mton CO_{2-eq} per jaar.

TOEKOMST

De Vlaamse Klimaatconferentie blijft het overlegplatform voor het Vlaamse klimaatbeleid. Tot nu toe was ze vooral bezig met het uitwerken en evalueren van maatregelen om de Kyoto-doelstelling te halen. Voortaan ligt de focus ook steeds meer op het beleid richting 2020. De VKC wil daarvoor:

- een intense samenwerking opzetten tussen de verschillende themawerkgroepen en nieuwe beleidsdomeinen om de klimaatverandering geïntegreerd aan te pakken;
- de verschillende partners van de conferentie stimuleren om in Vlaanderen samen concrete innovatieve klimaatacties op te zetten.

BODEMSANERING: FRAAIE RESULTATEN DANKZIJ EFFICIËNT MILIEUBELEID

Sinds 1995 heeft de bodemsanering in Vlaanderen een forse inhaaloperatie ingezet. Momenteel zijn we op wereldschaal zelfs toonaangevend. Een nieuw bodemdecreet moet de resterende knelpunten aanpakken.

PROJECTINHOUD

Gevaarlijke stoffen in de bodem kunnen gezondheidsrisico's inhouden voor de mensen die er wonen of werken. Ze kunnen ook de kwaliteit van drink- of proceswater aantasten. Ernstig verontreinigde bodems moeten daarom worden gesaneerd. Dat was één van de belangrijkste doelstellingen van het bodemsaneringdecreet van 1995.

Succesverhaal. Ruim 10 jaar later beseffen we dat dit decreet goed in elkaar stak. Vóór 1995 werden maar weinig bodems gesaneerd. Het totale aantal risicogronden raamden we toen op 75.000, een cijfer dat nog bevestigd werd in latere studies. Daarvan was eind 2006 al ongeveer 33% onderzocht. Als gevolg van die onderzoeken werden intussen ruim 2.000 saneringswerkzaamheden opgestart. Daarvan zijn er 700 afgerond. Dat zijn cijfers om trots op te zijn. De bodemsaneringsector is in Vlaanderen uitgegroeid tot een volwaardige economische sector, waarin bijna 5000 mensen actief zijn. Volgens een recente studie, uitgevoerd door de sector, schommelt de totale omzet rond 500 miljoen euro. De grondreinigers in Vlaanderen behandelden in 2006 ongeveer 1 miljoen ton verontreinigde grond.

Nieuw bodemdecreet. Toch bleek uit de ervaringen van de voorbije jaren dat het nog beter, eenvoudiger en sneller kon. Daarom heeft het Vlaams Parlement op 11 oktober 2007 een nieuw bodemdecreet goedgekeurd. Het uitvoeringsbesluit zal nog vóór eind 2008 voor definitieve goedkeuring voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering. De volledig vernieuwde regelgeving wordt begin 2008 van kracht.

RESULTATEN

De nieuwe regelgeving moet enkele belangrijke knelpunten aanpakken.

Kosten. Een belangrijke succesfactor voor bodemsanering is dat de kosten beheersbaar moeten zijn. Daarom zal een bodemsanering voortaan ook gefaseerd kunnen verlopen. Voor sectoren die vaak met dure bodemsaneringen te maken krijgen, kunnen fondsen worden opgericht met inbreng van overheidsmiddelen.

Snelheid. Kleinere verontreinigingen moeten sneller kunnen worden aangepakt. Een eigenaar zal voortaan het oriënterend en beschrijvend bodemonderzoek in één onderzoeksfase kunnen laten uitvoeren. Dat is handig voor een eigenaar die zijn terrein dringend wil laten saneren en die er vrij zeker van is dat het verontreinigd is.

Daarnaast voeren we de mogelijkheid in van het beperkt bodemsaneringsproject. Indien de bodemsaneringswerken uitgevoerd kunnen worden binnen 180 dagen, zal een beperkt bodemsaneringsproject ingediend kunnen worden, met een behandelingstermijn van amper 30 dagen!

Ambtshalve sanering. Ondanks die maatregelen zullen er nog altijd saneringsplichtigen zijn die de kosten van een sanering niet kunnen betalen. In dat geval kan de OVAM ambtshalve saneren. Sinds 2004 spendeert ze jaarlijks om en bij de 30 miljoen euro aan ambtshalve bodemsanering.

In 2007 werd dit cijfer nog aanzienlijk opgetrokken: er wordt 33,7 miljoen euro vastgelegd voor werkzaamheden en 6,5 miljoen voor studies. In 2008 zal de OVAM voor het eerst meer dan 500 ambtshalve dossiers in uitvoering hebben, waarvan er 100 effectieve saneringen zijn. Sommige van die dossiers - zoals de verwijdering van de asbestdraailingen - omvatten maar liefst 460 percelen die gesaneerd moeten worden.

Herontwikkeling. Ook de herontwikkeling van verlaten en gesaneerde bedrijventerreinen krijgt meer aandacht. Die terreinen zijn vaak in handen van het Vlaams Gewest, zodat de overheid zelf initiatieven kan nemen. Vooral langs het Zeekanaal Brussel-Schelde in Vilvoorde werden dit jaar grote saneringswerkzaamheden aangevat die we de volgende jaren afwerken. Als beheerder van terreinen langs de waterwegen, stimuleerde het Vlaams Gewest ook de herontwikkeling van grotere industriegebieden. Een voorbeeld is Willebroek-Noord. Daar werd een overeenkomst gesloten tussen het agentschap Waterwegen en Zeekanaal en een privé-investeerder. Samen met de inbreng van de OVAM zal daardoor een zeer uitgestrekt gebied gesaneerd kunnen worden.

Woonzoneprojecten. Vroeger werden vaak woningen en appartementen gebouwd op oude industriële terreinen of zelfs stortplaatsen, zonder acht te slaan op mogelijke verontreiniging. Om het hoofd te bieden aan de problemen van de huidige eigenaars zijn de woonzoneprojecten opgestart. Daarin neemt de OVAM het initiatief om dergelijke locaties integraal te onderzoeken en de problemen zo snel en efficiënt mogelijk op te lossen. Bekende voorbeelden daarvan zijn de site-onderzoeken in o.a. Gent en Lokeren. In het totaal lopen er nu 24 dergelijke projecten.

THEMA 6: INTERNATIONALISERING

INLEIDING

HUIDIGE SITUATIE

Doordat het afzetgebied beperkt is en de economische structuur vooral wordt gekenmerkt door halffabrikaten, is de Vlaamse economie sterk op export gericht. De goederenuitvoer bedroeg in 2006 99,6% van het BBP. De goederenbalans is positief, maar het overschot, uitgedrukt in aandeel van het BBP, daalt sinds enkele jaren (2% BBP in 2006, 12% in 2002).

De uitvoer is sterk verankerd in Europa: driekwart van de goederen is bestemd voor EU-25 en gaat vooral naar de buurlanden. Ook de invoer komt grotendeels uit EU-25 (70%). De uitvoer naar de nieuwe groeimarkten gaat in stijgende lijn, maar is nog beperkt (4,4% naar Brazilië, Rusland, India en China en 1,4% naar Hong Kong, Singapore, Taiwan en Zuid-Korea).

Buitenlandse investeerders houden bij hun locatiekeuze rekening met de aanwezige arbeidsproductiviteit en technologie, de logistieke infrastructuur, de kennis en ervaring van de werknemers, het productieapparaat en met het hoge inkomen van de consumenten. Vlaanderen heeft dan ook heel wat troeven in handen. Vooral Nederland, Frankrijk en de Verenigde Staten investeren in Vlaanderen, met name in grote ondernemingen. De meeste buitenlandse bedrijven in Vlaanderen zijn actief in de medium- of laagtechnologische industrie en de minder kennisintensieve diensten.

UITDAGING

De openheid voor de internationale economie en leefwereld is de laatste kritische succesfactor.

Vlamingen hebben altijd opengestaan voor de buitenwereld. Maar om nog beter te scoren in de internationale competitie, moeten we zwaar inzetten op onze positie als exportregio bij uitstek. Er is nog ruimte om onze aanwezigheid op buitenlandse markten te versterken. De Vlaamse Regering wil de ondernemers daartoe aanmoedigen en ondersteunen.

In wat volgt, stellen we enkele projecten voor die dit duurzaam internationaal ondernemen mee gestalte geven. Alleen de regio's die openstaan voor verandering, voor andere culturen, nieuwe trends en ideeën, ervaren de globalisering niet als een bedreiging, maar als een uitdaging.

De Vlaamse Regering investeert in het netwerk van Vlamingen in het buitenland om Vlaamse

ondernemers in staat te stellen een beroep te laten doen op de ervaringen van landgenoten. Met het project Ethisch Internationaal ondernemen stimuleert Flanders Investment & Trade (FIT) bedrijven om internationaal duurzamer en ethischer te ondernemen.

Een specifiek initiatief is 'In Flanders Fields'. Dit is een ambitieus project om Vlaanderen 100 jaar na de Eerste Wereldoorlog te positioneren als topbestemming voor het vredestoerisme, zonder de ethische dimensie te verwaarlozen

CLUB DIASPORA: VLAAMSE ERVARING IN HET BUITENLAND ONTSLUITEN

Club Diaspora brengt Vlamingen in het buitenland samen die bereid zijn om hun kennis en hun contacten ten dienste te stellen van Vlaamse bedrijven die hun activiteiten in het buitenland willen ontplooiën. Club Diaspora is een samenwerking tussen Flanders Investment & Trade, Vlamingen in de Wereld en Voka.

PROJECTINHOUD

In het buitenland wonen duizenden Vlamingen, zowel mensen die uitgeweken zijn als tijdelijke expats. Sommigen hebben hun eigen bedrijf opgericht of werken voor Vlaamse multinationals en lokale bedrijven. Anderen zijn verbonden aan multilaterale organisaties of onderzoeksinstituten, geven les aan universiteiten of werken bij een overheidsdienst. Allen hebben ze hun eigen specifieke kennis over hun gastland.

Vlaamse ervaring in het buitenland. Vlaamse ondernemers zijn dan weer op zoek naar nieuwe opportuniteiten buiten de eigen grenzen. Voordat ze een nieuwe markt betreden, maken zij hun huiswerk en bekijken de marktsituatie, de mogelijke klanten, de lokale concurrentie, de gangbare reglementering. Maar er ontbreekt nog iets: informatie uit de eerste hand, kennis en contacten in het buitenland. Kortom, Vlaamse ondernemers zoeken Vlaamse ervaring in het buitenland.

Databestand. Club Diaspora moet Vlaamse ondernemers in staat stellen een beroep te doen op de ervaring van landgenoten in het buitenland. Het is in de eerste plaats een databestand met de gegevens van deze Vlamingen in het buitenland die bereid zijn om Vlaamse bedrijven te helpen. Ondernemers die met Vlamingen in het buitenland van gedachten wisselen of uit ervaringen willen leren, moeten die gesprekspartners makkelijker kunnen opsporen. Daarom

werd er voor gekozen om het databestand via het internet direct toegankelijk te maken voor de bedrijven in Vlaanderen.

Samenwerking. Club Diaspora mikt niet alleen op Vlamingen in het buitenland. Ook buitenlanders die in Vlaanderen hebben gestudeerd of gewerkt, kunnen lid worden. Club Diaspora is een samenwerking tussen Flanders Investment & Trade, Vlamingen in de Wereld en Voka en kwam er op initiatief van de Vlaamse minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel. Elk van de partners levert een bijdrage vanuit zijn eigen expertise. Flanders Investment & Trade is de trekker van dit project en verzorgt het secretariaat.

RESULTATEN

In 92 landen. Momenteel is Club Diaspora aanwezig in 92 landen met een totaal van 1350 leden. Op de webstek krijgt men in één oogopslag een overzicht van de ledensterkte in elk land en in alle 35 gerepertorieerde sectoren. Daarna kan men doelgericht verder zoeken, door een selectie te maken op basis van land, staat of provincie, en van de 35 sectoren.

1840 aanspreekpunten. Omdat een lid soms het aanspreekpunt kan zijn voor verschillende sectoren zijn er in totaal 1840 aanspreekpunten.

Ook offline. Club Diaspora is in eerste instantie een online activiteit, maar om het clubgevoel te bevorderen, worden in het buitenland ook offline contacten georganiseerd, met steun van de Vlaamse economische vertegenwoordigers of van derden.

TOEKOMST

Nieuwe wereldmachten. Club Diaspora heeft de ambitie om uit te groeien tot de Who is Who van Vlaamse ervaring in het buitenland. Op termijn is het de bedoeling het aantal leden verder te verhogen, vooral in Brazilië, Rusland, India en China. Het is economisch van groot belang dat Vlaanderen in die nieuwe wereldmachten een uitstekend contact houdt met haar diaspora.

Virtuele fora. Om de Vlaamse bedrijven ertoe aan te sporen hun netwerkactiviteit in het buitenland te verhogen, zullen op samenkomsten van de diverse landenclubs in Voka virtuele fora met de diasporanten worden opgezet. Daarnaast zijn er plannen om een meer multifunctionele en interactieve website te ontwikkelen.

DUURZAAM EN ETHISCH INTERNATIONAAL ONDERNEMEN: BEDRIJVEN SENSIBILISEREN EN ONDERSTEUNEN

Duurzaam en ethisch internationaal ondernemen zit in de lift. Aandeelhouders en klanten spreken bedrijven aan op hun sociale en ecologische besef. Flanders Investment & Trade (FIT) wil bedrijven bewustmaken en ondersteunen om internationaal duurzamer en ethischer te ondernemen.

PROJECTINHOUD

Bedrijven die internationaal ondernemen, worden steeds vaker geconfronteerd met het gebrek aan wetgevende bepalingen in het land waar ze actief zijn. Dat geeft bedrijven de kans om ons sociale, economische en ecologische welzijn te exporteren.

Motiveren. Flanders Investment & Trade (FIT), het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen, wil ondernemingen motiveren om in hun bedrijfsactiviteiten en in hun relaties met stakeholders vrijwillig aandacht te besteden aan sociale kwesties en aan het milieu. Dat betekent dat die ondernemingen verder gaan dan hun minimale wettelijke verplichtingen.

Strategisch doel. Ondernemingen worden daar overigens steeds vaker op aangesproken. Zo vragen aandeelhouders meer transparantie en eisen ze goed ondernemingsbestuur. Ook klanten stellen steeds meer eisen op sociaal en ecologisch gebied. Daarom heeft Flanders Investment & Trade in 2006 van duurzaam en ethisch internationaal ondernemen (DEIO) zijn derde strategische organisatiedoelstelling gemaakt: het wil bedrijven sensibiliseren en ondersteunen.

RESULTATEN

Waaier van initiatieven. Het FIT heeft intussen al diverse initiatieven ondernomen om de Vlaamse internationaal ondernemende bedrijven te informeren en te sensibiliseren. Zo werden de Vlaamse bedrijven uitgenodigd om deel te nemen aan diverse infosessies, seminars en workshops. Artikels in de FIT-nieuwsbrief zetten het thema in de kijker, folders informeerden bedrijven over de stappen die ze kunnen zetten in de richting van een duurzaam internationaal beleid. En bij de jaarlijkse toekenning van de Leeuw van de Export is duurzame ontwikkeling een selectiecriteria.

Boek. Vlaamse bedrijven hebben nood aan duidelijke informatie over alle aspecten die bij duurzaam internationaal ondernemen komen kijken. Partners uit de publieke en de private sector

hebben daarom de handen in elkaar geslagen om een boek samen te stellen: Duurzaam Internationaal Ondernemen - 50 landen wereldwijd in actie en dialoog. Dat moet Vlaamse bedrijven helpen om hun bedrijfspolitiek op duurzaam en ethisch internationaal niveau verder te verfijnen. Het boek geeft concrete basisinformatie, maar ook informatie over lokale MVO-netwerken, initiatieven of aandachtspunten in 50 landen. De informatie werd verzameld en aangeleverd door de Vlaamse economische vertegenwoordigers en handelssecretarissen en overzichtelijk en helder gepresenteerd. Het boek is vanaf december 2007 beschikbaar.

TOEKOMST

Intern duurzaam beleid. Het FIT werkt momenteel in 2 werkgroepen verder aan een actieplan rond DEIO. Een eerste groep neemt het interne duurzame beleid onder de loep. De werkgroep zal voorstellen uitwerken om het FIT als organisatie duurzamer te beheren, bijvoorbeeld op het gebied van milieu, energie, mobiliteit en aankoopbeleid. Momenteel loopt ook een integriteitsopleiding voor het hele personeelsbestand.

Advies. Een tweede groep werkt voorstellen uit waarmee we de Vlaamse bedrijven verder kunnen sensibiliseren en informeren. Het FIT kan bijvoorbeeld concrete instrumenten ontwikkelen om bedrijven te adviseren, in de vorm van publicaties of workshops.

HONDERD JAAR GROOTE OORLOG: 'IN FLANDERS FIELDS - 2014-2018'

In 2014 zal het precies 100 jaar geleden zijn dat de Eerste Wereldoorlog ('de Groote Oorlog') uitbrak. De Vlaamse Regering wil de herdenkingscyclus 2014-2018 grondig voorbereiden. Als strategisch project voor de volgende regeerperiode (2009-2014) bereidt ze daarom een totaalproject voor.

PROJECTINHOUD

De Eerste Wereldoorlog liet in het bijzonder in de Westhoek zeer veel littekens na. Ook vandaag nog blijft het landschap van de Westhoek door de oorlog getekend. De bijna 1.300 monumenten, begraafplaatsen en relictten zijn de enige resterende getuigen van een gruwelijke oorlog die in de nationale en de internationale geschiedenis een scharniermoment is geweest.

Herdenking als strategisch project. Voor de Vlaamse Regering is het een bijzondere opdracht om in 2014-2018 het immense drama van de 'Bloody Fields of Flanders' te herdenken. Vlaanderen kan en zal nooit vergeten: het heeft de opdracht om deze herinnering ook wereldwijd uit te dragen, sereen maar geëngageerd. De herdenkingscyclus van de periode 2014-2018 verdient dus een grondige voorbereiding. De huidige Vlaamse Regering wil een ontwerp van totaalproject formuleren als een strategisch project voor de volgende regeerperiode (2009-2014).

Ambities. Het moet onze ambitie zijn om Vlaanderen in de jaren 2014-2018 te positioneren als unieke topbestemming voor het internationale vredestoerisme. Daarvoor moeten we een coherent 'product' ontwikkelen dat de bezoeker een kwaliteitsbeleving garandeert, maar dat ook ruimte laat voor de ethische dimensie van de schreeuw om 'Nooit meer Oorlog'. De herdenking moet daarnaast ook alle kansen aangrijpen om Vlaanderen internationaal nog beter te positioneren.

RESULTATEN

Stevige basis. Het vredestoerisme naar de Westhoek floreert. In 2006 trok de Westhoek liefst 326.900 vredestoeristen aan. Ruim 60% van deze bezoekers komt voor één dag. De overige 40% verblijft gemiddeld 2,8 nachten in de Westhoek. Volgens Westtoer bracht dat toerisme bijna 31 miljoen euro op. Ook 2007 was, met de verschillende herdenkingen en tentoonstellingen rond de 'slag bij Passchendaele' (1917), ongetwijfeld een topjaar. We starten dus van een sterke basis.

Samenwerking toeristische diensten. Om in 2014 klaar te staan met een internationaal gericht toeristisch project, gaf de Vlaamse minister bevoegd voor Toerisme en Buitenlands Beleid de voorbije maanden vorm aan een samenwerking tussen het agentschap Toerisme Vlaanderen en het West-Vlaams autonoom provinciebedrijf Westtoer. De samenwerking stelt twee doelstellingen voorop: het vredestoerisme naar en in Vlaanderen optimaliseren en het imago van Vlaanderen in de wereld versterken, in het bijzonder bij de ruim 50 'hedendaagse' staten die honderd jaar geleden met manschappen in de Westhoek vertegenwoordigd waren.

Strategische planning. Tegen september 2008 wordt een strategisch planningsdocument afgewerkt. Dat moet een gezamenlijk gedragen visie op de herdenking formuleren en een concreet actieplan uittekenen voor verdere toeristische productontwikkeling, evenementen, internationale vermarkting, enz.

Het plan zal ook aanbevelingen formuleren voor flankerende beleidssectoren zoals erfgoed, media, cultuur, onderwijs, jeugd, enz.

Het spreekt vanzelf dat de Vlaamse overheid daarvoor nauwe contacten onderhoudt met het provinciebestuur van West-Vlaanderen en met de lokale besturen in de Westhoek.

Internationale samenwerkingsovereenkomsten. Tegelijk grijpt de minister alle kansen aan om gestalte te geven aan een wereldwijde 'community' van betrokken landen en regio's. Vlaanderen kon dit najaar al een samenwerkingsovereenkomst sluiten met Nieuw-Zeeland. Zonder twijfel wordt die gevolgd door nog meer bilaterale of multilaterale samenwerkingsovereenkomsten. Het voorbereidende werk, met onder meer een studieopdracht voor het beleidsvoorbereidend Steunpunt Buitenlands Beleid, is erop gericht om Vlaanderen te positioneren als centrale institutionele partner in de herdenkingscyclus.

TOEKOMSTVISIE

Internationale conferentie. De Vlaamse Regering wil op 11 november 2008 het internationale diplomatiek korps uitnodigen op een internationale conferentie in de Westhoek. Precies 90 jaar na het einde van de Eerste Wereldoorlog vormt die een actuele internationale uitnodiging om in gezamenlijk overleg de herdenking 2014-2018 voor te bereiden.

Afstemming met andere initiatieven. Intussen zoekt de minister intensief naar afstemming met andere initiatieven van de Vlaamse Regering. Zo'n initiatief is met name het project 'Inventaris 1914-2014' van de Vlaamse minister die bevoegd is voor het onroerend erfgoed. Mochten de slagvelden uit de Eerste Wereldoorlog worden erkend als Unesco-werelderfgoed, dan zou dat de centrale rol van Vlaanderen - en de verantwoordelijkheid die daaruit voortvloeit - alleen maar versterken.

Plan van aanpak. De eindresultaten van de voorbereidende strategische beleidsplanning voor het internationale vrede-toerisme, aangevuld met het al geleverde inventarisatiewerk en met de eerste resultaten van internationale diplomatieke netwerking, moeten de Vlaamse Regering in staat stellen om vóór eind 2008 een beslissing te nemen over het plan van aanpak voor de periode 2009-2014.

NOTITIE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Karl Musschoot, Afdelingshoofd, Afdeling Communicatie, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel

Grafische vormgeving

Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, Afdeling Communicatie, Ingrid Van Rintel

Druk

Agentschap voor Facilitair Management - Digitale Drukkerij

Uitgave

December 2007

Depotnummer

D/2007/3241/323

